A°. 1848. N°. 194.

Opregte **HAARLEMSCHE** *van* *Donderdagsche* **COURANT** 17 Augustus.

[*Bij* N°. 194 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

AUGSBURG, 12 Augustus.

Den 11den Augustus liep te Munchen het gerucht, dat het geheele ministerie in Beijeren zijn ontslag had gevraagd, doch dat dit door Z. M. geweigerd was. — Voor eenige dagen waren de troepen, welke de westelijke en zuidelijke grenzen van Beijeren hadden bezet, wederom in Munchen teruggekeerd.

— Uit Triest meldt men, dat het sardinische eskader, 17 zeilen sterk, den 7den Augustus in de bogt van Muggia, in de nabijheid dier stad, voor anker lag, zonder echter de scheepvaart in het minst te bemoeijelijken. Men verhaalde, dat onder de manschap van dit eskader groote ontevredenheid heerschte, en dat de admiraal *Albini* veel moeite had, om de krijgstucht te handhaven.

[De heden over Frankrijk ontvangene berigten uit Italie houden in, dat den 8sten te Milaan een wapenstilstand voor drie dagen was gesloten tot uitlevering der wederzijdsche gevangenen. Daarin was bepaald, dat zoowel door Koning *Karel Albert*, als door *Radetsky*, aan de gevangenen, welke zouden worden uitgeleverd, vrijgeleide tot aan de grenzen van hun land zou worden gegeven, en dat intusschen voor hun onderhoud zou worden zorg gedragen. — In Turin wilde men den 10den met zekerheid weten, dat een wapenstilstand voor den tijd van 6 weken gesloten was. Het ministerie van Piemont had zijn ontslag ingediend, doch zou blijven voortgaan met het bestuur der zaken, tot dat een nieuw ministerie zou benoemd zijn. Men verhaalde te Turin, dat Koning *Karel Albert* een courier had gezonden naar Venetie, ten einde de Regering dier stad tot eene krachtige verdediging aan te sporen, daar hij nog geenszins er aan wanhoopte, om het verlorene grondgebied terug te winnen.

De Groothertog van Toscane heeft in eene proclamatie van 6 Augustus verklaard, dat hij, in de tegenwoordige omstandigheden, niet ongenegen was, om de door Frankrijk en Engeland aangebodene tusschenkomst aan te nemen, daar Toscane alleen met de wapenen geen wederstand zou kunnen bieden tegen een overmagtigen vijand; dat hij echter hoopte, zoo de rust inwendig bewaard bleef, dat het grondgebied van den Staat niet zou geschonden worden. — Aan het ministerie is eene buitengewone magt toegestaan.

Men verzekert, dat den 6den dezer te Bologna een courier van het toscaansche ministerie is aangekomen, medebrengende eene verklaring van den engelschen gezant bij het hof van Florence aan den generaal *v. Welden*, waarin hij zich, uit naam zijner Regering, bepaaldelijk verzet tegen het bezetten van eenig gedeelte van het gebied van den Kerkelijken-Staat door oostenrijksche troepen.

Den 5den Augustus was te Rome nog geen nieuw ministerie benoemd.]

BERLIJN, 14 Augustus.

[*Uit bijzondere brieven.*] Men beschouwt alhier het vertrek des Konings naar Keulen, om het dombouw-feest aldaar bij te wonen, als eene gebeurtenis, welke veel zal kunnen bijdragen tot bevestiging van de goede verstandhouding tusschen de pruissische Regering en het Duitsche Parlement; te meer, omdat Z. M. zich aldaar persoonlijk zal kunnen onderhouden met den Rijks-bestuurder en met eenige der leden van de duitsche Nationale Vergadering. De Koning is op zijnen togt derwaarts in alle steden, welke hij is doorgetrokken, met groot gejuich door de bevolking begroet, en te Maagdenburg is ter eere van Z. M. eene parade gehouden van de burgerwacht en het garnizoen. — Behalve de commissie van de pruissische Nationale Vergadering, uit drie leden bestaande, zijn nog 15 andere leden dezer vergadering tot het bijwonen van het feest naar Keulen vertrokken.

Uit Weenen zijn zeer geruststellende berigten ontvangen. Voor de plegtige ontvangst des Keizers werden te dier stede groote toebereidselen gemaakt.

Betreffende de vraag omtrent het aannemen der duitsche kleuren door het oostenrijksche leger, heeft de minister van oorlog, in de zitting van den Rijksdag van den 11den dezer, verklaard: „dat het aannemen dezer kleuren door de troepen in geenen deele een *nationaal* karakter heeft, maar dat die kleuren het *algemeene Bonds-teeken* voor die corpsen zijn zouden, welke *het duitsche Rijksleger* zouden uitmaken, zonder dat daardoor een nationaal overwigt werd te kennen gegeven; het gemeenschappelijke Bonds-teeken zou daarom door dat gedeelte van het oostenrijksche leger gedragen worden, hetwelk tot het Bonds-leger behoorde, *zoolang het in dienst van het Verbond zou zijn.*" De minister heeft daarbij aangemerkt, dat hij dit stelsel had aangenomen, uithoofde der verschillende volkstammen, waaruit Oostenrijk bestaat, welke, zoo zij allen hunne afzonderlijke nationale kleuren droegen, de eenheid van het duitsche leger zouden in den weg staan.

FRANKFORT, 13 Augustus.

Berigten uit Bologna van 7 Augustus houden in, dat die stad zich in den ochtend van dien dag aan den generaal *v. Welden* overgegeven, en dat de brigade *Lichtenstein* Modena bezet had. De piemontesche troepen, die, op de tijding van het aanrukken van den generaal *v. Welden*, Ferrara verlaten en zich naar Bologna begeven hadden, hadden op hunne vlugt derwaarts eene groote nederlaag geleden, waarbij hunne geheele achterhoede in de magt des vijands gevallen was.

— Uit Weenen wordt gemeld, dat men aldaar bevreesd was, dat, indien *Radetsky* in Piemont mogt binnenrukken, dit door het fransche gouvernement zou worden beschouwd als een voorwendsel, om in Italie tusschenbeiden te komen. Naar men verzekerde, had het oostenrijksche ministerie diensvolgens een courier naar Parijs gezonden, ten einde te verklaren, dat Oostenrijk geene veroveringen in het oog had, en dat een inval in vreemd grondgebied alleen ten doel had, om Koning *Karel Albert* tot het sluiten van een vrede te dwingen.

— Den 10den Augustus heeft het voorzittende kanton in Zwitserland eene zitting gehouden, ten einde te beraadslagen over de maatregelen, welke ter verdediging der zuidelijke en zuid-oostelijke grenzen van het eedgenootschap moesten genomen worden. Naar men verneemt, zou daarin besloten zijn, om aan elk kanton over te laten, om zelf het noodige voor zijne verdediging te verordenen. — In het kanton Tesino bevinden zich meer dan 30,000 vlugtelingen uit Italie.

HAMBURG, 14 Augustus.

In berigten van 12 Augustus uit Rendsburg wordt gemeld, dat de troepen uit die stad noordwaarts waren voortgerukt, en dat de zich reeds meer noordwaarts bevindende corpsen op de uiterste grenzen van Sleeswijk geposteerd waren. — Men verwachtte te Rendsburg den Rijks-minister *Hekscher*, om over het sluiten van een wapenstilstand te onderhandelen.

Men verneemt, dat door den staatsraad in Kopenhagen tegen den hertog *v. Augustenburg* een vonnis is uitgesproken, waarbij hij is schuldig verklaard aan het deelnemen van oproer, en gestraft met het verlies van de deensche Olifants-orde.

— Het bestuur dezer stad heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hetzelve de commissie, die zich heeft opgeworpen, om over de staatszaken te beraadslagen, en die besluiten neemt, welke de algemeene orde en rust kunnen verstoren, voor onwettig verklaart, en tevens verkondigt, dat het de leden van deze commissie voorloopig heeft doen gevangennemen en aan de regterlijke overheid overgeleverd. — Door bemiddeling van eenige aanzienlijke personen zijn zij echter weder op vrije voeten gesteld.

KEULEN, 15 Augustus.

De feesten ter gelegenheid van het dombouw-feest hebben gisteren ochtend een aanvang genomen met het houden van een vocaal mannen-concert, hetwelk door den Rijksbestuurder, den president *v. Gagern* en vele leden der duitsche Nat. Vergadering werd bijgewoond. Des middags te 3 ure heeft daarop de plegtige optogt naar den Dom, op de in het programma voorgeschrevene wijze, plaats gehad, bij welke gelegenheid door den aarts-bisschop eene redevoering gehouden is, welke algemeen een diepen indruk maakte. In den avond van dien dag is Z. M. de Koning van Pruissen hier aangekomen en, onder het gejubel eener tallooze menigte, door den burgemeester en door eene commissie van de dombouw-vereeniging, bij zijn aan wal stappen, feestelijk begroet. Ook de Rijksbestuurder heeft den Koning opgewacht, op de openbare straat hem omarmd en zich met hem te voet naar het voor hem ingerigte verblijf begeven, alwaar Z. M. vervolgens door den voorzitter der duitsche Nationale Vergadering, vergezeld van meer dan 100 afgevaardigden, is toegesproken. Des avonds is ter eere van Z. M. nog een optogt met fakkellicht gehouden, bij welke gelegenheid zoowel de Koning als de Rijksbestuurder op het balcon zijn verschenen en door de menigte met groote vreugde toegejuicht. Des avonds te 11 uur hebben daarop beiden zich met een afzonderlijken spoortrein naar het kasteel Brühl begeven, alwaar zij den nacht hebben doorgebragt, doch van waar zij reeds heden ochtend te 8 uur zijn teruggekeerd, ten einde eene parade der nationale garde en van het garnizoen bij te wonen.

PARIJS, 14 Augustus.

In de zitting der Nationale Vergadering van heden is beraadslaagd over een door de afgevaardigden *Engelhardt* en *Dollfus* ingediend voorstel van wet, strekkende om aan de ministerien van oorlog, marine en openbare werken een krediet te verleenen van 9 millioenen, om uitsluitend te worden aangewend tot ondersteuning van die takken van nijverheid, welke het meest geleden hebben ten gevolge van de tijdsomstandigheden. Dit voorstel heeft heftige tegenkanting ontmoet van de zijde van hen, die beweerden, dat een zoodanige maatregel onregtvaardig zou zijn, en een voorregt daarstellen ten gunste van eenige weinige takken van industrie; dat dit vooral thans behoorde te worden vermeden, nu *alle* industriële ondernemingen zonder onderscheid worden gedrukt, en het uit dien hoofde als zeker kon worden gesteld, dat de aanneming van het voorstel aanleiding zou geven tot tallooze en overmatige aanvragen om onderstand. Eenige afgevaardigden hebben gemeend, dat de geheele wijziging van het belastingstelsel hier te lande vrij wat geschikter zou zijn ter bereiking van het voorgestelde doel, dan eene partijdige ondersteuning van eenige weinige fabrieken. Het heeft intusschen niet ontbroken aan leden, die het voorstel hebben ondersteund, omdat zij begrepen, dat de wetgevende magt niet mogt aarzelen, zoodra men haar maatregelen aan de hand deed, om, alware dit dan ook slechts tijdelijk en gedeeltelijk, het lot der arbeidende klasse te verbeteren. Deze afgevaardigden hebben aangemerkt, dat telkenmale als de Nationale Vergadering verordeningen had uitgevaardigd tot ondersteuning der arbeidende klasse, de toestand der nijverheid indedaad is verbeterd. De minister van financien heeft zich echter met kracht tegen de aanneming van het voorstel verklaard, op grond, dat de toestand der openbare schatkist de uitgaaf der bepaalde som niet toeliet; — dat de voorhanden zijnde middelen ter naauwernood toereikende waren, om de bij de begrooting vastgestelde uitgaven te bestrijden. Deze en meer andere gewigtige bedenkingen van dien minister en zijne ambtgenooten hebben bij de meerderheid ingang gevonden, welke tot de verwerping van het voorstel heeft besloten.

Nadat de afgevaardigden nog een voorstel van wet, betreffende de inrigting eener officiële departementale drukpers, afgestemd hadden, is de zitting verdaagd.

— De algemeene toestand blijft hier te lande steeds alles behalve bemoedigende. Het rapport der commissie van onderzoek en de vrees voor de gevolgen, welke de openbare beraadslaging daarover zal hebben, houden aan de eene zijde de gemoederen in spanning, terwijl aan den anderen kant de loop der gebeurtenissen in Italie tot groote ontevredenheid aanleiding geeft. Dat thans meer dan ooit bekwame staatslieden gevorderd worden, behoeft wel geen betoog, evenmin als dat de vijanden der Republiek gretig van de gelegenheid gebruik maken, om bij de menigte het denkbeeld levendig te houden, dat de lieden, die thans aan het hoofd der zaken geplaatst zijn, de vereischte bekwaamheid niet bezitten, om de Republiek in eene veilige haven binnen te sturen. Vooral onderscheiden zich daarbij de dagbladen der legitimistische partij. Een dier bladen beweert heden, zonder omwegen, dat *Cavaignac*, als staatsman, zoover beneden den minister *Guizot* staat, als deze laatste beneden den minister *Villèle*. De organen der communistische partij verzuimen mede niets, 't welk kan strekken, om wantrouwen onder de menigte op te wekken. Van die zijde wordt heden beweerd, dat de Republiek verloren is, indien zij niet gewapenderhand in Italie binnenrukt; doch dat zij evenzeer haren ondergang te gemoet gaat, indien zij gewapenderhand daar te lande tusschenbeiden treedt, daar toch het leger zal worden aangevoerd door een *verrader*, en wel door den generaal *Oudinot*, den zoon van den hertog *van Reggio*, en een voormaligen page van Koning *Karel X*.

Wat de italiaansche aangelegenheden betreft, zoo veroorzaakt de houding der fransche Regering vooral ontevredenheid bij het leger. Van onderscheidene zijden hebben de manschappen luide hunnen wrevel aan den dag gelegd, dat, terwijl Ferrara en welligt Bologna door de Oostenrijkers worden vermeesterd, de generaal *Cavaignac* zelfs Ancona niet durft bezetten.

De dag van morgen, 15 Augustus, de verjaardag des Keizers (bij de veteranen van het keizerlijke leger, die van den *H. Napoleon* genoemd), wordt met groote bezorgdheid te gemoet gezien, en men vreest, dat de herinnering aan den voormaligen krijgsroem van Frankrijk ditmaal aanleiding zal geven tot ernstige ongelegenheid. Zooveel schijnt zeker, dat, ingeval er dezer dagen van de zijde van de menigte eene demonstratie ten gunste van Italie mogt worden ondernomen, de troepen alles behalve gezind zouden zijn, om die tegen te gaan. Dat de lieden, die regeringloosheid zoeken te bevorderen, daaronder stoken, is mede nagenoeg zeker. De ontevredenheid onder de soldaten der bezetting is niet weinig toegenomen, doordien de overheid genoodzaakt is geweest, om hen sedert eene week slecht munitie-brood te doen nuttigen; hebbende er, naar het schijnt, grove misbruiken plaats gehad bij de levering van levensmiddelen, ten gevolge waarvan ettelijke leveranciers thans geregtelijk vervolgd worden.

— In eenige departementen is het minder rustig dan voorheen. Vooral houden de oproermakers de menigte op het platteland in beweging, door het verbranden van den oogst. In het departement van de Aisne, onder anderen, is dezer dagen in niet minder dan negen pachthoeven de voorraad van ingezamelde granen door kwaadwilligen in brand gestoken.

— De berigten uit Madrid van den 9den Augustus houden in, dat de generaal *Serrano*, uithoofde van voortdurende ongesteldheid, zijn ontslag had aangeboden als kapitein-generaal van Grenada. Dit ontslag was aangenomen.

De nederlandsche gezant, baron *van Grovestins*, had aan Koning *D. Francesco*, namens zijnen Souverein, het eerekruis der ridderorde van den Ned. Leeuw aangeboden.

— De fondsen waren heden vrij vast, 't welk men toeschreef aan de meer geruststellende tijdingen uit Italie. De 3 pc. zijn 45 fr. gebleven; de 5 pc. 72 fr. 25. Op het einde der beurs was een gerucht in omloop, dat Milaan den 9den door de inwoners in brand zou zijn gestoken. Dit gerucht vond echter geen geloof.

LONDEN, 14 Augustus ('s avonds).

Berigten uit Dublin van gisteren avond melden, dat ook de beruchte *Meagher*, benevens twee andere voorname deelnemers aan de revolutionaire woeling, den vorigen nacht in de nabijheid van Thurles gearresteerd en gevankelijk in de eerstgenoemde stad aangebragt waren.

O'Gorman werd nog opgespoord; of hij, zoo als dezer dagen verhaald werd, aan het hoofd eener bende staat, schijnt niet met zekerheid bekend te wezen. Van openbare woelingen en rustverstoringen in de provincien had men echter te Dublin in de laatste dagen niets vernomen. — In de iersche dagbladen leest men eene verklaring van *Meagher*, waarin hij betuigt, dat het onlangs verspreide berigt, als of hij onder de hand aan het gouvernement een voorstel zou hebben gedaan, om zich gevangen te geven, mits hem lijfsbehoud verzekerd werd, geheel onwaar is.

Een der dagbladen van Dublin meldt, dat de hooge geestelijkheid in Ierland voornemens is, zich tot het gouvernement te wenden, ten einde eene amnestie voor de deelnemers aan de staatkundige woelingen te verwerven. Het ter genoemde stede van regeringswege uitkomende dagblad, over dat berigt sprekende, laat de waarheid van hetzelve in 't midden; maar merkt aan, dat zoodanige tusschenkomst van de geestelijkheid even ongepast als ontijdig zou wezen; — dat de geestelijkheid daarmede zeer onvoorzigtig zou handelen; — dat de genade, die de Kroon mogt willen betoonen, geheel vrijwillig moet zijn en niet behoort afgedwongen te worden; — dat de Regering zich door niemand, hoe achtbaar en veelvermogend ook, zal laten aftrekken van de vervulling harer verpligting, om de wet en de orde te handhaven.

— De beurs was heden in het begin flaauw, ten gevolge van het voor den oogst steeds ongunstige weder. Later herstelden de prijzen zich, op het berigt van nieuwe onderhandelingen tusschen Denemarken en Duitschland, en van het tot stand komen der in Frankrijk geopende geldleening. De 3 pc. gecons. resc. 86⅛ à ¼.

BRUSSEL, 15 Augustus.

Heden zal hier het standbeeld van *Godfried van Bouillon* plegtstatig worden ontdekt, en tevens de 722ste verjaardag worden gevierd van het vertrek van dien krijgsheld der middeneeuwen voor den eersten kruistogt naar Palestina. Het geheele hof zal deze plegtigheid bijwonen; waarna de opening der driejarige tentoonstelling van kunst-voortbrengselen zal plaats hebben.

— Men heeft berigt, dat Z. M. de Koning naar Keulen zou vertrekken, ter bijwoning van het dombouw-feest. De Koning heeft echter, waarom blijkt niet, van de reis derwaarts afgezien. Twee hooge ambtenaren zijn, vergezeld van eenen adjudant des Konings, naar Keulen afgereisd, om de daar vereenigde Vorsten, namens Koning *Leopold*, te begroeten.

— Het te Antwerpen gevoerd wordende regtsgeding in de zaak van Risquons-Tout houdt steeds in hooge mate de algemeene aandacht gevestigd. Meer en meer blijkt het met zekerheid, dat de aanslag niet alleen met voorkennis van het afgetredene voorloopige republikeinsche bewind in Frankrijk heeft plaats gehad, maar dat het genoemde gouvernement onder de hand dien aanslag heeft ondersteund. Tusschen de fransche en belgische hoofden der onderneming schijnt echter weinig of geen overeenstemming te hebben bestaan omtrent het hoofddoel, 't welk men zou trachten te bereiken; de belgische republikeinen hebben de vestiging van het republikeinsche bestuur in Belgie zoeken te bevorderen, terwijl de fransche republikeinen, gelijk van zelf spreekt, niets anders hebben beoogd dan de inlijving van Belgie in Frankrijk. De openbare behandeling van het bedoelde regtsgeding zal waarschijnlijk nog wel deze geheele week voortduren; hetgeen door de beschuldigden en de getuigen te berde wordt gebragt, zal wel denkelijk te Parijs weêrklank vinden bij de beraadslaging in de Nationale Vergadering over het rapport der commissie van onderzoek. Men meent hier, dat hetgeen thans voor het hof te Antwerpen wordt verklaard, grootelijks zal strekken, om de zoogenaamde onzijdigheid van den heer *Ledru Rollin*, en welligt ook van den heer *de Lamartine*, op hare juiste waarde te schatten. Daar vele der beschuldigden slechts blinde werktuigen zijn geweest, zullen waarschijnlijk de meesten hunner door de gezworenen vrijgesproken worden. De uitwerking van het regtsgeding zal, naar men algemeen vermoedt, in Parijs vrij wat grooter zijn dan hier te lande.

'S GRAVENHAGE, 15 Augustus.

Het nadere verslag van de rapporteurs der Tweede-Kamer omtrent de wijzigingen, die door de Regering zijn voorgeslagen in het wets-ontwerp tot het heffen eener belasting op de bezittingen, enz., houdt het navolgende in:

„Van de 45 leden, die aan dit nader onderzoek hebben deelgenomen, hebben 41 verklaard, dat zij in de memorie van beantwoording of in de voorgestelde wijzigingen geene genoegzame oplossing van hunne vroeger geopperde hoofdbezwaren hebben gevonden; hebbende sommigen er zelfs bijgevoegd, door de genoemde memorie in hun ongunstig gevoelen omtrent de wet nog versterkt te zijn; weshalve de aangeduide overgroote meerderheid vermeend heeft, zich thans blootelijk aan de in het voorloopig verslag breedvoerig uiteengezette bezwaren over het onaannemelijke der wet te kunnen gedragen; terwijl de overige weinige leden zich te dezer gelegenheid niet stellig hebben verklaard."

— Tot dus verre zijn er nog geene verdere benoemingen tot leden van de Eerste-Kamer der Staten-generaal geschied. Men spreekt er van, dat sommige leden dier Kamer hun ontslag hebben genomen of zullen nemen.

Naar men verzekert, hebben de heeren *van der Duijn van Maasdam*, *van Heeckeren* en *van der Oudermeulen*, bij het aannemen der hun opgedragene waardigheid van lid der Eerste-Kamer, als voorwaarde gesteld, dat zij geene bezoldiging als zoodanig zouden wenschen te ontvangen.

— Bij besluit van 11 Augustus, heeft Z. M., op een adres van de Staten der provincie Overijssel bewilligd, dat het onderzoek naar de beste middelen om de beraamde verbetering der waterleidingen en waterlossingen en daarstelling eener kanalisatie in genoemde provincie te verwezenlijken, worde opgedragen aan eene bijzondere commissie uit de prov. Staten van Overijssel, en tot leden dier commissie benoemd de heeren baron *J. A. van Fridagh*, mr. *J. T. Roessingh Udink*, jhr. *A. H. P. C. van Suchtelen van de Haar*, mr. *H. van Loghem*, mr. *J. A. van Roijen*, *B. P. G. van Diggelen* en mr. *J. Cornelissen*.

— Sedert de mededeeling in de *Staats-Courant* van den 8sten dezer, zijn bij het departement van binnenlandsche zaken omtrent den toestand van het aardappelengewas de volgende berigten ontvangen:

In Noord-Braband, wat de zandgronden betreft, vertoont de ziekte, hoezeer niet algemeen, zich echter in vele gemeenten op de stengels en bladeren; doch zij schijnt traag in haren voortgang. Zij heeft zich onder anderen in de gemeente Halsteren in hare volle kracht geopenbaard; men is aldaar niet zonder bekommering dat de oogst voor het grootste deel zal vernield zijn. In de landen van Heusden en Altena is het bederf in de aardappelen aanmerkelijk toegenomen, zoodat van onderscheidene velden, die in het laatst van Julij nog tierig en vol groeikracht stonden, het loof thans verwelkt en zwart is en de ziekte ook in den knol is overgeslagen; terwijl het bederf alle soorten van aardappelen, hoezeer in verschillende mate, heeft aangetast, en de zoogenaamde vianen of bruine Zeeuwen het meeste bederf vertoonen.

In Zuid-Holland wordt schier overal de ziekte in meerdere of mindere mate opgemerkt, doch het hevigst in Delfland en in het Westland, terwijl aldaar echter in het zeeduin nog vele velden gevonden worden, op welke de aardappelen in het geheel niet door de ziekte zijn aangetast, maar welig groeijen. In Rhijnland wordt de ziekte in minderen graad waargenomen dan in het vorige jaar. De vroegere soorten hebben er weinig geleden, en de late zijn er zeer ongelijk door aangetast. In deze streek staat eene overgroote hoeveelheid aardappelen te veld, en de prijzen zijn er tot nog toe niet hoog. In den Alblasserwaard en den lande van Gorinchem vertoont de ziekte zich meer in het loof dan in den knol. Zij maakt aldaar langzaam vorderingen; de vroege soorten zijn het meest aangedaan, terwijl de late over het algemeen zeer fleurig staan.

Men gelooft dat aldaar de ziekte minder hevig zal zijn dan in het vorige jaar.

In de Beijerlanden, lande van Strijen, Schieland en Zwijndrechtsche waarden is de ziekte sedert eenige dagen niet toegenomen, maar vertoont zich het gewas veeleer gunstiger, terwijl de rooijing, waarmede hier en daar begonnen is, zeer gunstig uitvalt en er maar weinige aardappelen door de besmetting zijn aangetast; zoogenaamde Zeeuwen of Rhijnburgers, welke vroeger aldaar in groote hoeveelheden gelegd werden, vindt men bijna niet meer, men poot thans geheel vreemde soorten; als: Zutphensche, Graafjes en gele Friesche, die zeer in smaak voldoen, en doordien zij vroeg gerooid kunnen worden, de arbeidende klassen in de gelegenheid stellen om vroeger goede aardappelen tegen meer matige prijzen te kunnen verkrijgen.

In Noord-Holland wordt de ziekte niet van genoegzaam belang geacht om vrees voor het gewas in het algemeen in te boezemen.

De aardappel in het duin en alzoo op hoogen grond geteeld, heeft niets van de ziekte te lijden gehad. De ziekte, voor zooveel zij in deze provincie bestaat, is het meest zigtbaar dáár, waar de vrucht op lagen grond staat en veel aan de nattigheid is blootgesteld geweest.

In de provincie Utrecht wordt de ziekte almede in meer of minderen graad waargenomen. De verschijnselen bestonden in het zwart worden en versterven van het loof; zulks ging daarna, echter niet overal, tot den knol over. Inzonderheid zijn aldaar de zoogenaamde roosjes en muizen door de ziekte aangetast.

In Groningen werden reeds op den 12den Junij eenige weinige sporen van de ziekte ontdekt; de ziekte ging toen zeer langzaam voort en wekte geene bezorgdheid. In de laatste helft van Julij, bij het toen invallend vochtiger weder, werd zij echter vrij algemeen. Van de vroege soorten heeft het loof veel geleden, maar de knol is meerendeels onaangetast gebleven.

Thans wordt evenwel het bederf ook in de latere soorten opgemerkt, hetgeen, naar men vreest, een nadeeligen invloed op den oogst, vooral op de klei, zal uitoefenen.

In Drenthe heeft de ziekte zich mede in het loof geopenbaard, zoowel onder de vroegrijpe als onder de late soorten; het ergste onder de eerste.

In sommige gemeenten is het bederf ook onder de knollen ontdekt, hoewel daarvan in andere gemeenten nog niets is bespeurd. (*Staats-C.*)

'S GRAVENHAGE, 16 Augustus.

De Raad van ministers is gisteren avond weder zeer lang vergaderd geweest.

— HH. Exc. de ministers en eenige leden der Tweede-Kamer hebben gisteren ten hove gedineerd.

— De algemeene Synode der hervormde Kerk, welker de zittingen eenigen tijd geschorst zijn geweest, heeft hare vergaderingen gisteren hervat. Al de leden waren tegenwoordig.

— De gouverneur der provincie Utrecht, de heer *van de Poll*, wordt hier verwacht.

— Van regeringswege zijn op nieuw eenige wijzigingen gemaakt in de ontwerpen voor de Grondwet. Ten aanzien van het regt van vereeniging is nu voorgesteld: „de wet regelt en beperkt de uitoefening van dat regt in het belang der openbare orde." Voor het getal der verkiesbaren voor de Eerste-Kamer is nu, in plaats van 4000, gesteld 3000. De redactie van art. 5 van ontwerp VII, betreffende de Rekenkamer, is aldus gewijzigd:

„Er is eene Algemeene Rekenkamer, welker zamenstelling en taak door de wet worden geregeld. Bij het openvallen eener plaats in deze Kamer, zendt de Tweede Kamer der Staten-generaal eene opgave van drie personen aan den Koning, die daaruit kiest. De leden der Rekenkamer worden voor hun leven aangesteld. Hunne bezoldiging wordt door de wet geregeld. Het 2de lid van art. 21, n°. V, is op hen van toepassing."

Voorts zijn in het ontwerp van het voorloopig kiesreglement eenige wijzigingen van ondergeschikt belang gemaakt.

'S GRAVENHAGE, 16 Augustus.

In de op heden gehoudene zitting van de Tweede-Kamer der Staten-generaal is de beraadslaging begonnen over de ontwerpen van wet tot herziening der Grondwet. De zitting wordt door al de ministers bijgewoond.

In de eerste plaats is beraadslaagd over de algemeene beschouwingen van ontwerp I: *van het Rijk en zijne inwoners.*

De heer *Anemaet* herinnert, dat hij steeds, zoolang hij lid der Kamer is, op eene herziening der Grondwet, in ruimen zin, heeft aangedrongen, en daardoor dikwerf de verdenking op zich heeft geladen, dat het hem een genoegen was, om tot de stelselmatige tegenstanders der Regering te behooren. Hij verklaart, dat hij uit pligtbesef zich heeft aangesloten aan de acht mannen, die in 1844 voorstellen tot herziening hebben gedaan; — dat hij dikwerf moedeloos is geworden, daar hij moest ondervinden, dat elke poging tot verbetering mislukte, en hij zich uitermate heeft verheugd, toen, door de bekende koninklijke toezegging, er gegrond vooruitzigt op eene betere toekomst was geopend. De spr. betreurt het echter, dat er in dezen niet met meer spoed is gehandeld, waardoor de gelegenheid tot tegenstand is vermeerderd. Tot de behandeling van de voordragt overgaande, heeft hij voorts verklaard, dat hij daaraan geene onbepaalde goedkeuring kan hechten, en hij eene *nieuwe* Grondwet geene *herziene*, had gewenscht; — dat hij op meerdere vereenvoudiging en vermindering van de op de Natie drukkende lasten had gehoopt, en geenszins op eene uitbreiding van staatkundige regten. De spr. had gewild dat, in stede van 11 provincien, er hoogstens 4 departementen waren voorgesteld, waardoor tevens het geschilpunt der geregtshoven uit den weg zou zijn geruimd, en de kosten van provinciale besturen zouden zijn verminderd. Ook had hij het wenschelijk geacht, dat Limburg een afzonderlijk Hertogdom ware gebleven. — Hij verklaart zich tegen het behoud van den Raad van State en van de Eerste-Kamer. — Hij vermeent echter, dat men thans niet te zeer aan zijne eigene denkbeelden moet gehecht blijven, zal de herziening tot stand komen; — dat dit laatste vooral noodig is, om den staat van onzekerheid en spanning te doen ophouden. Hij verklaart, dat hij gaarne mannen zal ondersteunen, die hij reeds lang aan het hoog bewind gewenscht had. De spr. zegt, dat hij de meeste, zoo niet alle ontwerpen zal goedkeuren, omdat eenmaal de tegenwoordige voordragt aangenomen zijnde, de aanvulling van bestaande leemten in de Grondwet gemakkelijker zal zijn. Hij behoudt zich echter zijne stem voor bij eene eindbeslissing in de dubbele Kamer, en eindigt zijne rede met den wensch, dat door eene nieuwe staatsregeling vernieuwde veerkracht en leven in het staatsligchaam moge wederkeeren, en eene nieuwe Regering, maar met hetzelfde Stamhuis, nieuwen luister en welvaart over het Vaderland moge brengen.

De heer *Mackay* verklaart, dat, wanneer hij bedenkt, dat hij in plaats van den heer *Luzac* optreedt, die steeds heeft getoond zoozeer kunde aan ondervinding te paren, hij huiverig is, om voor het eerst het woord te voeren; — dat hij echter behoefte gevoelt, om zijn gevoelen te doen kennen. Hij zegt, dat hij de voordragt niet kan aannemen, zonder protest, en vermeent, dat er een huis wordt opgetrokken, waaraan de voornaamste grondvesten ontbreken. De spr. meent, dat men vooral in het oog moet houden, van waar wij komen; waar wij thans zijn, en waarheen wij gaan. Bij de ontwikkeling dezer drie punten meent hij, dat wij komen van een revolutionair terrein. Den algemeenen toestand van Europa sedert de laatste revolutie der vorige eeuw nagaande, ook in betrekking tot ons Vaderland, betoogt hij, dat hier te lande, nadat de fransche centralisatie en bureaucratie was aangenomen en uitgebreid, het stelsel van behoud is ingevoerd en tot het uiterste gedreven; welk stelsel uit den aard der zaak ten laatste moest vallen. De hulpmiddelen, tot vernieuwing der grondslagen van den Staat, moesten zijn: vrijheid van onderwijs, vrijheid van godsdienst, vrijheid van vereeniging. Deze waren dan ook de leus; doch men is er naderhand van afgeweken; daar men meer acht heeft geslagen op de eischen van de meerderheid, dan wel op hetgeen werkelijk regt is.

Spr. meent, dat eenige groote punten, als: het monarchaal beginsel, de Eerste-Kamer, het stelsel van vertegenwoordiging, de zelfstandigheid der provincien, enz., niet naar eisch zijn omschreven, terwijl hij overigens beweert, dat door al te veel toe te geven aan de heerschappij van den volkswil, er eindelijk een despotisme zal geboren worden, gelegd in de handen van den eersten den besten, die handhaving der orde en rust zal beloven. Hij wijst op de vrijheid van 1789, die werd opgelost in de bijl der guillotine; op de vrijheid van 1830, die tot de fortificatie van Parijs aanleiding gaf; eindelijk op die van 1848, die werd opgelost in het staal der opstandelingen. Spr. schetst voorts de heilloze gevolgen van de gepredikte onvoorwaardelijke gelijkheid, gegrond op de almagt van den volkswil, en wijst in het verschiet, bij zegeviering van dien wil, op eene verdeeling van eigendom. Bovendien is de spr. bijzonder gestemd tegen de voorschriften, die, zoogenaamd, de vrijheid van godsdienst regelen. In dat opzigt vooral vraagt hij waarheid, regt en vrijheid. Wij toetst het voorgedragene aan die eeuwige beginselen, en acht de voordragt niet voldoende; dat geene wet toch verbindende kracht heeft, als men niet van het beginsel uitgaat, dat er goddelijk regt is; een regt, dat verheven is boven de gewone wet en boven regeringsvorm. Daarom moet eene Grondwet alleen regten erkennen, niet regten scheppen. Het regt was reeds geboren, voor dat de wet bestond; en als men dan spreekt van liberalismus, dan moet men geene bepalingen maken, welke aandruischen tegen de erkenning van vrijheid in het godsdienstige. Spr. wil geene losbandigheid; die ook niet mogelijk is in eene maatschappij, waar het hoogere beginsel van het goddelijk regt heerschende is. Spr. vraagt dus vrijheid als zijn regt. Hij acht zich niet bevredigd met hetgeen nopens al die groote beginselen is voorgesteld; doch zal, als hij van ongelijk overtuigd wordt, gaarne toegeven, want zijn eenige doel is, het heil van Troon en Vaderland.

De heer *van Leeuwen* is tegen regtstreeksche verkiezingen, en heeft steeds die met éénen trap voorgestaan. Hij verlangt ook, dat de benoeming tot leden der Eerste-Kamer uitsluitend aan den Koning worde opgedragen. Hij hecht meer aan eene getemperde monarchie, dan aan eene getemperde democratie.

De heer *van Heloma* meent, dat uit de verwerping der voordragten staatsschokken zouden kunnen ontstaan, waarvan de gevolgen onberekenbaar zijn. De red. weet het, dat velen eene ruimere herziening hadden gewenscht; doch er zijn er ook, die haar meer beperkt wilden. Spr. zelf had vooral meerdere bezuiniging gewenscht; opheffing van de Eerste-Kamer, van den Raad van State, enz. Daar echter de hoofdpunten zijn verbeterd; de regtstreeksche verkiezingen ingevoerd, en de deur tot verdere verbetering niet is gesloten, waardoor vooral de weg tot grondwetsherziening gemakkelijker is gemaakt, zal hij medewerken tot de grondslagen, waarop het gebouw verder

zal kunnen worden opgetrokken; het aan zijne opvolgers overlatende, dit werk nog meer te volmaken.

De heer *van Dam* acht zich gelukkig, thans geroepen te zijn, om mede te beraadslagen over voorstellen, waaraan hij grootendeels zijn zegel kan hechten, omdat hij daarin ziet de hechte grondslagen van eene constitutionele monarchie. Zoo lang de maatschappij in den tegenwoordigen toestand verkeert, acht hij eene zoo uitgebreide vrijheid, als door eenigen wordt begeerd, en eene Grondwet, op de verhevenste beginselen van godsdienst en regt gebouwd, onbereikbaar. Hij brengt in de eerste plaats het Hoofd van den Staat zijnen dank toe, omdat deze in tijds heeft gezien, dat men zijne oogen had verblind.

Onder de verklaring, dat hij, bij de beraadslaging over de afzonderlijke outwerpen, zoo min als mogelijk is, het woord zal voeren, gaat de spr. thans reeds deze ontwerpen na. Bij de behandeling der hoofdstrekking brengt hij de Regering zijne hulde, omdat deze, bij het vaststellen der bepalingen nopens Limburg, de regten van Nederland heeft gehandhaafd. — Het regt van vereeniging had hij liever niet opgenomen gezien, als aanleiding kunnende geven tot misbruiken. — Wat het inkomen van de Kroon betreft, vermeent de spr., dat hier geene verdere offers mogen worden gevorderd. — Met de bepalingen omtrent de koloniën kan hij zich zeer goed vereenigen. — Onder zekere bepalingen is hij niet gestemd voor de afschaffing van den Raad van State. — Voorts keurt hij het stelsel der verkiezingen goed. — De Eerste-Kamer beschouwt hij als nutteloos. De titulatuur verlangt hij afgeschaft, zoo voor de leden der Kamers, als voor de ministers. — In de voordragt op het stuk van onderwijs had hij gaarne de zinsnede zien wegvallen „met eerbiediging van ieders godsdienstige beginselen". Wanneer men toch alles beschouwt als onchristelijk, dan is het onmogelijk, om onderwijs te geven in geschiedenis, natuurkunde of andere wetenschappen. Hij verlangt de bepaling, dat het lagere onderwijs van staatswege worde gegeven.

De spreker verklaart zich voorts in zeer sterke bewoordingen tegen de voordragt op het stuk de vrijheid van onderwijs, omdat daarbij geene vrijheid wordt gegeven, maar loslating van alle banden, 't welk tot geheele ontbinding van den Staat kan leiden. In het belang van Katholieken en Protestanten verlangt de spr., dat men meer bij de wet gebonden zal zijn. Waren allen beschaafd en verlicht, dan zou zulks niet noodig zijn; doch de groote menigte van beider gezindheid is noch verstandig en verlicht, noch verdraagzaam. Men moet in de eerste plaats zorgen, dat het Vaderland geen tooneel van beroering worde.

Ten slotte verklaart de spreker zich tegen het hoofdstuk, betreffende de defensie, omdat daardoor de bestaande moeijelijkheden niet uit den weg geruimd worden. Hij zal tegen dit hoofdstuk stemmen, al ware het alleen, omdat bij de Grondwet de weg tot eene goede organisatie van het leger niet mag worden afgesneden.

Als eene nog al merkwaardige bijzonderheid wordt ons medegedeeld, dat er, ten gevolge van den hevigen storm, met regen vergezeld, welke in den nacht tusschen den 8sten en 9den dezer jongstl. in de gemeente Delfzijl en omstreken gewoed heeft, op het heem bij de pastorij te Oterdum, op eene uitgestrektheid van een paar nederlandsche roeden, over de drie honderd doode musschen gevonden zijn. Op het kerkhof te Delfzijl zijn dien zelfden morgen ook een groot aantal doode vogels gevonden, gelijk zulks voor eenige dagen mede te Uckwert het geval was. (*Gron. Cour.*)

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 16 *Augustus.*

	pct.				gebl.
NEDERL. Werk. Schuld	2½	44¼	à	45	44⅝
„ „ „	3	52¼	„	¾	52⅝
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	68½	„	69½	69⅛
„ Oost. Ind. Leen.	4	67½	„	68	67¾
„ Am. Synd.	3½	69¾	„	70¾	70½
„ Handelmaatsch.	4½		„		
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	5		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	96	„	¾	96⅜
„ „ „ 1828/29	5	96¼	„	¾	96½
„ „ Amst. 1831	5		„		
„ leen. 1840	4	75½	„	¾	75½
„ inschr. *Stieglitz*	4	75	„	¾	
„ „ grootb.	6	57½	„	58	57¾
„ Certific.	6	57½	„	58	57¾
„ Neg. Hamburg	5	88¼	„	¾	88½
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—		113¼	„	114¼	
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen	3	17¼	„	½	17⅜
„ „ „	4	18¼	„	½	18⅜
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	8¼	„	¾	8⅝
„ „ onbep. St.	5	8	„	½	
„ Coupons		6¼	„	7	
„ Neg. Londen 1842	3	25¾	„	27¼	26½
„ Binnenl. Schuld	3	18	„	½	18¼
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5	79¾	„	81¼	81
„ „ „ „	4	63¾	„	65¼	
„ Metal.	5	71¾	„	75	74
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	37	„	38½	38
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1		„		
VENEZUELA. Neg. Londen	2	15	„	¼	15⅛
MEXICO. Neg. Londen	5	15¾	„	16¼	16
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5	78½	„	79	78¾
Geld op Beleening		2½	„		
dito op Prolongatie		2½	„		

Belgie neg. bij *Rothschild* 38¼. Oostenrijk Loten neg. *f* 250, 1839, 240. Griekenland neg. Londen 2¼. Brazilie neg. 1824, 72; dito 1843, 70½. Peru 16⅛.

De beurs was heden willig en de meeste fondsen tot hoogeren prijs te plaatsen. Nederl. 2½ *pc.* 44½, ¾, ⅝; 3 *pc.* 52½, ⅝; 4 *pc.* 68¾, 69¼; 3½ *pc. syndic.* 70; ½. *Van buitenl. fondsen waren 5 pct. fondsen bij* Hope *iets flaauwer. Spaansche* 5 *pc. williger;* 3 *pc.* 26½. *De buitenl. lager; de eerste* 18¹⁄₁₆, ¼; *de laatste* 27, 26, *weder ... Weener-fondsen zeer gezocht; de* 5 *pc.* 72, 74¾, 74, *zijnde ... 3 pc. hooger; de* 2½ *pc.* 37⅛, 38⅜, 38, *zijnde* 1 *pc. hooger dan gisteren. De overige fondsen zonder verandering.*

WEENEN, 12 Augustus. De 5 pc. Metall. 84; 2½ pc. dito 41½. Bank-actien 1120.

BERLIJN, 14 Augustus. De 4 pc. Russen bij *Stieglitz* 80½. Polen 67½.

FRANKFORT, 14 Augustus. De 5 pc. Metall. 72¼; dito 2½ pc. 38. De 2½ pc. Ned. 45⅛. De 3 pc. Spaansche binnenl. 18.

LONDEN, 14 Augustus. Cons. 86¼. De 2½ pc. Ned. 43¾; dito 4 pc. 70⅛. Brazilie 70. Mexico 16¾. Peru 31½; Ardoins 12; Passive 3; de 3 pc. Spaansche 22. De 4 pc. Portug. 18.

PARIJS, 14 Augustus. De 5 pc. cont. 72,50; ult. 72,25; de 3 pc. cont. en ult. 45. Napels 75. Bank-actien 1640.

ANTWERPEN, 15 Augustus. Ardoins 8⁵⁄₁₆; de 3 pc. binnenl. 18. De 2½ pc. Belgie 39½.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 16den *Augustus* 1848.

Madrid,	3/m.	*f* 210	à	c.	Bord.,	½ uso	*f* 55	à	c.
Bilbao,	——	„ 225	à	–	Londen,	2/m.	„ 11 87½	à	–
Cadix,	——	„ 230	à	–	——	zigt	„ 11 95	à	–
Sivilien,	——	„ 210	à	–	Hamb.,	——	„ 35 25	à	–
Lisbon,	——	„ 40	à	–	——	2/m.	„ 35	à	–
Portà Port,	——	„ 40	à	–	Ween.,	6/w.	„ 30 25	à	–
Napels,	2/m.	„ 72	à	–	Augsb.,	——	„ 34 62½	à	–
Livorno,	——	„ 37	à	–	Frankf.,	——	„ 98 50	à	–
Genua,	——	„ 44 75	à	–	Petersb.,	2/m.	„ 176 50	à	–
Parijs,	zigt	„ 56 75	à	–	Rotterd.,	——	„ 12½	à	–
——	2/m.	„ 56 25	à	–					

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 Augustus. *Tarwe* tot eenige verhooging met goede handel, 127 w. b. Pools. *f* 320; 131 b. dito *f* 308; 129 dito *f* 302; 125 r. b. Koningsb. *f* 280; 136 Kleefs. *f* 297; 131, 132 Norder *f* 267, *f* 270; 130 mindere dito *f* 258; 128 Vries. *f* 250. — *Rogge* met aanzienlijke handel lager afgegeven, 119, 120, 121, 122 Holsteins *f* 148, *f* 150, *f* 152. *f* 156. — *Garst* prijshoudend 105 Nassaud. *f* 148; 95 j. Vries. winter *f* 117. — *Haver* zonder handel. — *Boekweit* bij gerijven in eendoen, 119, 123 Holsteins. *f* 187, *f* 200. — *Koolzaad* voetstoots in eendoen, Prinsland *f* 321; Stigts en Betuws. *f* 306; Vries. *f* 276; Groning. *f* 294; Kromhorn *f* 315; Elve *f* 294.

AMSTERDAM, 16 Augustus. *Raapolie* wel zoo aangenaam, ord. cond. *f* 34¾; vliegend *f* 33¾, p° Sept. *f* 33½; p° Oct. *f* 34; p° Nov. *f* 34¼; p° Dec. *f* 34½; p° Mei 1849 *f* 34¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 27½, vliegend *f* 26½.

NIJMEGEN, 15 Augustus. Alhier was de middelprijs ter markt van gisteren: van de 737 verkochte mudden *tarwe*, per mud *f* 8,15; van de 849 verkochte mudden *rogge* *f* 5,14; van de *gerst* was de hoogste prijs *f* 4,25 en de laagste *f* 3,60; van de *boekweit* de hoogste prijs *f* 5,30 en de laagste *f* 4,90; van de *haver* de hoogste prijs *f* 3 en de laagste *f* 2. *Aardappelen* *f* 1,10 à *f* 1,40.

LONDEN, 14 Augustus. *Tarwe* 2 à 3 sch. hooger. *Gerst* en *boonen* 1 sch. hooger. *Haver* prijshoudende.

205de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

15de Lijst. N°. 6192, een prijs van *f* 25000. N°. 9270, een prijs van *f* 10,000. N°. 16046, 16481 en 13365, ieder een prijs van *f* 1000.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 Augustus. Den 15den dezer zijn in Texel binnengekomen Stuit van Straalsund en Torgensen van Drammen, gisteren nog Pronk van Riga en uitgezeild het schip *Straat Baly*, kapt. Mulder naar Batavia, Voordewind naar Civita Vecchia, Hoeksma van Archangel naar Livorno, Bakker en Lesstuiver, beide naar Genua, van Calker naar Port a Port, H. Visser naar Bordeaux en Meijer naar Newcastle; de wind o. en o. z. o.

Den 14den dezer zijn in het Vlie binnengekomen Schaap van Koningsbergen, Mortensen van Kiöge, T. Larssen van Hammerfest, Bart van Arendahl, Johnsen en de Boer, beide van Drobak en Beck van Fredrikstad, en uitgezeild Summers naar Sunderland, Keezer naar Engeland en Möller naar Koppenhagen.

Te Helvoet zijn aangekomen de Zeeuw Baggus van Lisbon, Matthews van Shoreham, Tiktak van Liebau en Gundersen van Drammen en uitgezeild de schepen *twee Anthony's*, kapt. Scott en *Olivier van Noort*, kapt. Verbern, beide naar Batavia. Te Brielle binnen Watts, Dunlop en Cheesman, alle 3 (st.) van Londen en Steffens van Riga.

DE GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND brengen bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat op heden, bij eene uitloting, ten hunnen overstaan gedaan, van de, bij Koninklijk Besluit van den 3den September 1836, n°. 33, geautoriseerde provinciale geldleening van *f* 300,000, zijn getrokken de navolgende acht nommers: 180, 291, 281, 20, 34, 124, 165 en 118, welke alzoo, ingevolge art. 4 van het plan dezer geldleening, met *primo October aanstaande*, tegen intrekking der uitgelootene Aandeelen en daarbij behoorende nog onverschenen Coupons, en met bijbetaling van *zes maanden* Interest, zullen worden afgelost ten Kantore van den Betaalmeester in het arrondissement *Amsterdam.*

VAN EWIJCK.

Haarlem; den 10*den Augustus* 1848.

Ter ordonnantie van dezelve,
de Griffier der Staten,
H. H. RÖELL.

PROVINCIE NOORD-HOLLAND.
AANBESTEDING.

Op Woensdag den 30sten Augustus 1848, des namiddags ten twee ure, zal, onder nadere approbatie, door den Staatsraad, Gouverneur der Provincie Noord-Holland, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement, te Haarlem, worden aanbesteed:

Het maken van een gedeelte OEVERWERK aan het Westzaner-Buitenland.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk deze Aanbesteding zal plaats hebben, zal ter lezing liggen, behalven aan het Gouvernements-gebouw van Noord-Holland, in de voornaamste Logementen en Koffijhuizen, als: te Amsterdam, in *het Wapen van Medemblik*, op den Dam, in het Koffijhuis *het Vosje*, bij het plein van de afgebrokene Beurs, in het Logement *het Harlinger Veerhuis*, op de Texelsche Kade, in *de Nieuwe Stads-Herberg*, aan het IJ, in *de Beerebijt*, buiten de Utrechtsche-poort en in *de Bel*, op den hoek van het Haarlemmerplein; te Haarlem, in het Logement *de Kroon*, in *de Halve Maan* in *het Noord-Hollandsche-* en in *het Bossche Koffijhuis;* te Alkmaar, in *den Rooden Leeuw*, in *het Wapen van Haarlem* en in *de Toelast;* te Hoorn, in *het Ongemaakte Schip;* aan den Helder, in *het Heeren-Logement;* te Nieuwe-Diep, in *den Burg* en bij *Ihnen;* te Medemblik en te Enkhuizen, in de Logementen *den Valk;* te Purmerende, in *den Vergulden Roskam;* te Monnickendam, in *den Doelen;* te Edam, in *het Heeren-Logement;* te Zaandam, in *den Otter* en in *de Drie Zwanen;* te Buiksloot, in *het Roode Hert* en in *den Vergulden Roskam;* te Westzaan, in het voornaamste Logement; te Sliedrecht, in *het Regthuis;* te Hardinxveld, in de voornaamste Herberg; te Weesp, in *den Roskam*, en te Muiden, in *het Hof van Holland.*

Zullende des Zaturdags vóór de Besteding de noodige aanwijzing *in loco* worden gedaan en inmiddels informatien te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur E. DE KRUYFF, te Haarlem, en den Ingenieur A. B. MENTZ, te Purmerende.

*** JOHs. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel, hebben *alom* verzonden:

PROSPECTUS

van een uittegeven Bundel STICHTELIJKE LECTUUR, in Proza en Poëzy, onder den Titel van NAOMI. Onder medewerking van een 50, meestal voorname Predikanten uit ons Vaderland (wier namen allen in het Prospectus genoemd worden), zal deze Uitgave, zoo veel mogelijk, om de 3 maanden geschieden. Vier Stukken in gr. 8°. zullen er jaarlijks uitkomen en slechts *f* 3,60 kosten. Alom kan men hierop Inteekenen tot 1 November aanstaande.

WET OP HET PERSONEEL, VOOR 1848,

toegelicht uit onderscheidene Besluiten, ten aanzien der uitvoering en het regt verstand derzelven; opvolgelijk uitgevaardigd tot op 31 December 1847. Deze Wet vindt men in de VERZAMELING van WETTEN op de BELASTINGEN, welk Werk per jaargang slechts *f* 1,50 kost. Alle Ambtenaren en belanghebbenden worden op deze goedkoope uitgave attent gemaakt. Uitgevers: JOHs. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel, en *alom* te bekomen

---

*** NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt bekend dat de NAJAARS-KOFFIJ-VEILINGEN der Maatschappij, van 1848, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

te *Amsterdam*, op *Maandag* 4 *September* 1848:
257,309 Balen *Java* KOFFIJ, liggende aldaar,
8,581 „ *Sumatra* DITO, „ „
101 „ *Macassar* DITO, „ „
te *Rotterdam*, op *Donderdag* 7 *September* 1848:
180,938 Balen *Java* KOFFIJ, liggende aldaar,
292 „ *Macassar* DITO, „ „
26,952 „ *Java* DITO, „ te *Dordrecht;*
te *Middelburg*, op *Woensdag* 13 *September* 1848:
25,672 Balen *Java* KOFFIJ, liggende aldaar.

Onder deze hoeveelheden is begrepen het nog onverkochte gedeelte van het opgehoudene in de Voorjaars-Veilingen van dit jaar.

De Directie geeft de verzekering dat zij, vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van 1849, geene andere Koffij, dan de bovengemelde Partijen, aan de Markt zal brengen.

De Monsters zullen op *Vrijdag den* 11*den Augustus* eerstkomende verkrijgbaar zijn; terwijl de Notitiën, met de Veilconditiën, in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, den 1*sten Augustus* 1848.

VAN DER OUDERMEULEN, Pres.
GOUDSWAARD, Dir., fung. Sect.

*** Er wordt te Velp, nabij Arnhem, gedurende het Zangersfeest, of desverkiezende langer, voor eene Familie te HUUR aangeboden: Eenige APPARTEMENTEN, met KOST en BEDIENING. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter Z., bij den Boekhandelaar G. W. VAN DER WIEL, te Arnhem.

*** Getrouwd:

MEDEMBLIK, 13 Augustus 1848. — E. VAN AMMERS en A. DE BOER.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

Mr. P. VAN MEURS
en
C. L. M. KALLENBERG VAN DEN BOSCH.
Huize HULSTHORST, bij *Harderwijk*, den 17den Augustus 1848.

*** Heden verloste van eene welgeschapene DOCHTER *A. WIT*, geliefde Echtgenoot van

LANDSMEER, 10 Augustus 1848. — S. D. GOEDE.

*** Heden verloste van een' welgeschapen ZOON *HILLICHJE KNIPHORST*, geliefde Echtgenoote van

MEPPEL, den 11den Augustus 1848. — L. EBBINGE, Apotheker.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *S. J. W. F. BISDOM*, geliefde Echtgenoote van

KORTENHOEF, den 11den Augustus 1848. — M. C. VAN PELLECOM.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *C. M. J. D. LE SUEUR*, geliefde Echtgenoot van

RIJSENBURG, bij *Driebergen*, den 11den Augustus 1848. — E. D. W. BOSCH, Rijks-Ontvanger.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON de Hoog-Welgebore Vrouwe *A. W. E.* Baronesse *VAN NAGELL VAN GARTROP*, geboren Baronesse *VAN NAGEL.*

LOCHEM, bij *Zutphen*, 12 Augustus 1848.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, *J. W. PENNINK*, beviel heden van een' welgeschapen ZOON.

DEVENTER, 13 Augustus 1848. — J. J. U. SMITS.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON de Hoog-Wel-Geb. Vrouwe *A. G.* Baronesse *BENTINCK*, geboren Baronesse *VAN PALLANDT.*

HASSELT, den 13den Augustus 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *M. P. J. DUNLOP*, geb. *SURINGAR.*

ROTTERDAM, den 13den Augustus 1848.

*** Mijne geliefde Echtgenoote, *LOUISA MARIA BIENFAIT*, beviel heden van eene DOCHTER.

UITHOORN, 13 Augustus 1848. — G. D. BOERLAGE.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *M. C. DE GELDER — VAN DEN OUWEELEN.*

AMSTERDAM, 13 Augustus 1848.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** DORDRECHT, den 14den Augustus 1848. Heden avond is voorspoedig bevallen van een' ZOON *J. M. TYDEMAN, ROMSWINCKEL.*

Eenige kennisgeving.

$*_*$* Heden nacht beviel, door Gods goedheid, voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *S. P. J. A. CASTELEYN*, geliefde Echtgenoot van

AMSTERDAM, J. A. FABRICIUS.
13 Augustus 1848. Eenige kennisgeving.

$*_*$* Heden werd zeer voorspoedig verlost van eenen welgeschapen ZOON *J. J. WIJKHUIZEN*, geliefde Echtgenoot van J. E. KONING.

SASSENHEYM, 15 Augustus 1848.
Eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

$*_*$* Heden namiddag, ten 5 ure, overleed alhier onze waarde Vader en Behuwd-Vader, de Heer J. C. TH. VIGELIUS, in den gezegenden ouderdom van 85 jaren en 3 maanden. Allen, die het werkzaam en deugdzaam leven van den overledene gekend hebben, kunnen beseffen wat wij in hem verliezen, doch wij troosten ons, in de overtuiging, dat zijn einde zacht, en, zoo wij vertrouwen, zijn overgang zalig zijn zal.

P. T. VIGELIUS,
uit aller Naam.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene ook als bijzondere kennisgeving aantenemen. Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene, zal door de Familie de rouw niet aangenomen worden.

LOBITH, den 9den Augustus 1848.

$*_*$* Heden morgen, om 4 ure, overleed, tot mijne innige droefheid, in den ouderdom van bijna 52 jaren, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Gestr. Heer MARTINUS BIEMANS, Kapitein bij het 6e Regt. Inf., na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten onzer Kerk.

HAARLEM, F. A. H. WEIJTLANDT,
9 Augustus 1848. Wed. *M. Biemans.*
Eenige en algemeene kennisgeving.

$*_*$* Heden overleed alhier, na een langdurig en geduldig lijden, in den ouderdom van vijf en zestig jaren, de Hoog-Wel-Geborene Vrouwe JOHANNA AGNES LEWE VAN NYENSTEIN, Douairière van den Hoog-Wel-Geboren Heer Jonkheer Mr. *Jan Ernst Polman Gruys.*

GRONINGEN, 12 Augustus 1848.

$*_*$* Heden overleed, aan de gevolgen eener Beroerte, in den ouderdom van ruim 69 jaren, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, MARIA RITS, Weduwe *A. van Rijn.*

NOORDWIJK-BINNEN, H. PH. WALENKAMP.
13 Augustus 1848. C. C. WALENKAMP.
Algemeene kennisgeving. Geb. VAN RIJN.

$*_*$* Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, in den ouderdom van ruim 80 jaren, na eene kortstondige ziekte, mijn geliefde Echtgenoot, ADRIAAN JACOB VAN ALPHEN, in leven Oud-Rentmeester der Domeinen en Notaris.

DONGEN, C. M. VAN NAERSSEN,
14 Augustus 1848. Wed. *A. J. van Alphen.*

Strekkende deze voor algemeene kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

Op verlangen van den overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

$*_*$* Op den 13den Augustus 1848 overleed te KAMPEN, in den ouderdom van bijna 88 jaren, Vrouwe JOHANNA TEN HOOVE, Weduwe van den Heer *Hubertus Wesselius.*

$*_*$* Op den 5den Augustus overleed, in den ouderdom van bijna 72 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw ANNA SPOELSTRA, Wed. den Heer *Arie van Eeden.*

AMSTERDAM, P. VAN EEDEN,
den 15den Augustus 1848. *uit aller Naam.*

Uithoofde van Betrekkingen buiten 's lands wordt deze Advertentie eerst heden geplaatst, welke tevens dient tot algemeene kennisgeving.

$*_*$* Men vraagt, tegen half September, of zoo mogelijk vroeger, aan een *Gymnasium* in Overijssel: Een' SECONDANT, van den derden rang. van de H. G., bekwaam om in de lagere klassen de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen te onderwijzen. Zij, die bovendien onderrigt kunnen geven in de beginselen der Wiskunde, zullen bij voorkeur in aanmerking komen. Het Honorarium kan *f* 100 à *f* 150 beloopen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter N, bij R. BOELENS, Boekverkooper te Zwolle.

$*_*$* In eene der Noord-Hollandsche Steden wordt tegen 1° November e. k. gevraagt: Een bekwaam APOTHEKERS-BEDIENDE, van de Protestantsche Godsdienst en van goede getuigschriften voorzien. Brieven *franco*, onder Lett. Z, bij J. H. KNOOP, op het Donkere Sparen te Haarlem.

$*_*$* Een fatsoenlijk JONG MENSCH, eenige jaren in de *Tabaks-Affaire* werkzaam geweest zijnde, zag zich gaarne, tegen genot van Kost en Inwoning, in dergelijke Affaire geplaatst. Adres *franco*, onder Lett. X., bij den Boekhandelaar F. VAN LANGEVELD, te Culenborg.

$*_*$* Een geëxamineerd Apotheker, voorzien van goede bewijzen en van de Prot. Godsdienst, wenscht als BEDIENDE geplaatst te worden, met November of eerder. Adres *franco*, Lett. Z., bij den Boekhandelaar J. G. VORSTMAN JR., te Bergen-op-Zoom.

$*_*$* Er wordt gevraagt, tegen 1° Nov., ter verzorging van Kinderen: IEMAND van de Protestantsche Godsdienst, van middelbare jaren, die goed kan Naaijen en Mazen en die meermalen in dergelijke betrekking is werkzaam geweest. Adres, met *franco* Brieven, bij den Boekh. J. J. TIJL, te Zwolle.

$*_*$* Men vraagt, in een stil Huisgezin: Eene *Engelsche* MEID, die de bekwaamheden bezit, welke men in Holland van eene derde Meid verlangt. Adres *franco*, onder Letter D., bij den Boekhandelaar J. Az. DOIJER, te Arnhem.

$*_*$* Diegenen welke genegen zijn, met 1° November aanstaande, in de Sociëteit *Amicitia*, te Leyden, als KASTELEIN zich geplaatst te zien, kunnen daartoe, met opgave bepaaldelijk van hunne vroegere en tegenwoordige betrekking, voor den 3den September, zich schriftelijk aanmelden. Adres, onder de Letters C. A., bij den Boekhandelaar C. C. v. D. HOEK, te Leyden, *franco.*

$*_*$* Een ongehuwd Persoon, 30 jaren oud, sedert 16 jaren, in dezelfde dienst, als Tuinknecht gediend hebbende en bijzonder ervaren in het vak van Bloemen, verlangt, met November of eerder, als TUINMAN of BLOEMIST geplaatst te worden. Hij is ook niet ongenegen om Huiswerk te verrigten. Men kan de beste getuigenis krijgen bij de Familie, die hij alleen uithoofde van sterfgeval moet verlaten, en vervoege zich daartoe, onder Letter H, op *Veldheim*, te Baarn, bij Amersfoort. Brieven *franco.*

$*_*$* Eene fatsoenlijke BURGER-DOCHTER, 25 jaren oud, van de Protestantsche Geloofsbelijdenis, zag zich gaarne geplaatst, ter verzorging van jonge Kinderen en verder ter verrigting van alle huisselijke bezigheden. Zij kan ook goed Kappen en Kleeden, spreekt de Fransche Taal en kan omtrent haar gedrag de voldoenste getuigenissen produceren. Hierop reflecterenden gelieven zich te adresseren met *franco* Brieven, onder de Letters S. A., bij den Boekhandelaar G. F. KOCH, op de Neude te Utrecht.

$*_*$* BURGEMEESTER en ASSESSOREN van de Gemeente *Hillegom* herinneren den belanghebbenden, *ook voor het vervolg*, de bepaling, dat de KERMIS alhier een' aanvang zal nemen en de loting voor de Koekkramers plaats vinden op *den Maandag (dit jaar invallende op den 28sten dezer) voorafgaande aan den eersten Zondag in de maand September;* — zullende eerst van voormelden Maandag af de Kramen kunnen worden opgezet en voorts alle *Rijfelaars*, *Houders van Draaiborden* of andere *Dobbelspelen*, *hoe ook genaamd*, en *Bedelaars*, *zonder oogluiking*, worden geweerd.

Hillegom, den 14den Augustus 1848.
Burgemeester en Assessoren voornoemd,
A. C. MUIJSKEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
P. MIJNDERS.

$*_*$* UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR: De BUITENPLAATS *BUITEN-RUST*, gelegen in de nabijheid der Stad Haarlem, tusschen het Zuider-Sparen en het Haarlemmer-Hout, bestaande in moderne en aanzienlijke Heeren-Huizinge, Koetshuis, Stalling, Tuinmanswoning, Koepel, enz.; verder Moestuinen, Boomgaarden en welaangelegde Wandelingen, alsmede eenige uitmuntende Teelgronden, met daarop staande Gebouwen, strekkende tot aan den Kleinen Houtweg. Een en ander groot ongeveer 4 Bunders. Nadere informatiën te bekomen bij den Heer J. L. VAN DER BURCH, te Haarlem.

$*_*$* Te KOOP: Een hecht en sterk HUIS, staande op een der beste standen der Stad Hoorn, geschikt voor alle *Affaires* en voorzien van een goed Voorhuis, eene Voor-, Binnen- en Achterkamer, met uitzigt in den Tuin; wijders eenen Gang, op zijde doorloopende naar de Keuken. De helft der Kooppenningen kan op het Huis gevestigd blijven. Te bevragen, met *franco* Brieven, aan het Postkantoor te Hoorn.

$*_*$* UIT DE HAND TE KOOP, voor *zeven duizend Gulden*, om met 1° Mei 1849 te aanvaarden: Eene op de Hoofdstraat van Voorschoten (bij welk Dorp zich een Station van den Hollandschen Spoorweg bevindt) staande, kapitale, goed onderhoudene HEEREN-HUIZING, bevattende acht ruime Kamers, enz., met annexe Tuin, Stal, Koetshuis en Koetsierswoning (de laatste thans verhuurd voor *f* 70 in het jaar), alsmede een in den nieuwsten smaak aangelegden Tuin, voorzien van Muren en Schuttingen, waartegen exquise Vruchtboomen, terwijl die Tuin, welke bijna een Bunder groot is, verder is beplant met verschillende Gewassen en fijne Ooftboomen en een Koepel bevat, een zeer schoon uitzigt op den Spoorweg hebbende. Te bevragen bij den Mr. Timmerman P. YPERLAAN, te Voorschoten.

$*_*$* G. W. WESSELING zal op Maandag den 21sten Augustus 1848, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangekomene partij Greenen en Vuren, Dramsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken; Rigasche Vathouten; Croonstadsche, Bjorneburger, Memelsche en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, een partijtje Eiken Knieën en andere HOUTWAREN. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

$*_*$* G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 21sten Augustus 1848, des middags ten 12 ure, te Amsterdam, in den *Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene DRAMSCHE en BIJHAVENSCHE Balken, Paalbalken, Spieren, Ellens, Juffers en Kolders; nieuwe Vuren en Greenen Riga en Dantziger Balken; eene onaangebrokene Lading Helsingforsche en Kroon-Frederikhavensche Deelen en Platen. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & Co.

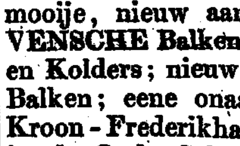

Op Vrijdag den 1sten September 1848, des voormiddags ten 11 ure precies, zal men aan het *Locaal van Verkoopingen* binnen Utrecht, achter St. Pieter, publiek, aan de meestbiedenden verkoopen:

Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd *MEERLEVELD*, met 24½ Bunders allerbest Wei- en Hooiland, Boomgaard, Tuin, Hakhout, Weg en Watering, onder Zwammerdam en Bodegraven, aan den Rijn; verhuurd voor *f* 950,— in het jaar.

Benevens de BOEREN-ERVEN of BOUWHOEVEN, genaamd: *Ter Aa of de Ahof, Kemna, Oostereng, Middeldorp en Hammekes- of Maas Hannekesgoed*, het Jagerhuis, genaamd *het Bosch*, de Erven *de Pol en Lageplas*, met aanhoorige Landen, Bosschen, Turf- en Plaggevelden, alsmede onderscheidene Percelen Mheenlanden, te zamen groot 264 Bunders, 73 Roeden, 51 Ellen, gelegen onder Nijkerk, Buurschap Appel en Voorthuizen.

Met opgave van de opbrengst der Houtgewassen, Haren en Lasten, vermeld bij eene beschrijving, op *franco* aanvrage te bekomen, met alle informatien, ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht; alsmede, wat de Goederen onder Nijkerk en Voorthuizen aangaat, ook bij den Rentmeester JACOB VAN DER POL, te Nijkerk.

Op Zaturdag den 2den September 1848, des namiddags ten een ure, zal men aan het *Locaal van Verkoopingen* binnen Utrecht, achter St. Pieter, publiek verkoopen:

N°. 1. Eene HOFSTEDE, genaamd *ZORGWIJK*, met 12 Bunders, 97 Roeden, 30 Ellen WEI-, TUIN en BOSCHLAND, onder Achttienhoven, aan den Zandweg, nabij de Klop.

N°. 2. Zes Bunders, 55 Roeden, 90 Ellen BOSCH, gelegen als voren, achter de Plaats *Zorgvliet*, naast het vorig Perceel.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

Op Zaturdag den 9den September 1848, des namiddags ten één ure precies, zal men aan *het Lokaal van Verkoopingen* binnen Utrecht, achter St. Pieter, publiek verkoopen:

Onder *Zeijst.*

N°. 1. Het aanzienlijk BUITENVERBLIJF, genaamd *DEN BREUL*, gelegen aan den Straatweg, nabij het Station van den Rhijn-Spoorweg, te Driebergen, bestaande in een Heerenhuis, tot *Zomer-* en *Winterverblijf* ingerigt, van vijf Beneden- en zeven Bovenkamers, Keuken, Kelders, Domestieken- en Mangelkamers, Zolders, enz. eene Billardkamer, Stal en Koetshuis, Koepel en Daghuurderswoning, Terrein van vermaak, smaakvol aangelegd, doorsneden met ruim Water, Wandelingen en Lanen, met Eiken-, Beuken- en andere Boomen, Eiken Hakhout en Sparrenbosschen; te zamen groot 26 Bunders, 73 Roeden, 72 Ellen.

N°. 2. Een SPARRENBOSCH, groot ruim 18 Bunders, achter het vorig Perceel, naast de Dijksteeg.

N°. 3. Een SPARRENBOSCH, groot circa 27 Bunders, naast het vorig Perceel.

N°. 4. Een SPARRENBOSCH, groot 33 Bunders, naast het vorig Perceel, met twee Daghuurderswoningen.

N°. 5. De AMBACHTS-HEERLIJKHEID van *DEN BREUL*, met alle Regten en prerogatieven, daaraan behoorende.

Onder *Driebergen.*

N°. 6. De bijzonder aangenaam gelegene, nieuw aangelegde BUITENPLAATS, genaamd *BEERSCHOTEN*, aan den Straatweg, tegen over *Dennenoord*, nabij het Station van den Spoorweg, met Heerenhuis, voorzien van vijf Beneden- en zeven Bovenkamers, Keuken, Kelder, Domestieken- en Mangelkamers, Zolder, enz.; Stal en Koetshuis, Tuinmanswoning, Terrein van vermaak, met Waterwerk, Bosschen en Wandelingen; groot omtrent 9 Bunders.

N°. 7. Een Perceel BOUW-, WEI- en BOSCHLAND, groot vijf Bunders, 77 Roeden, 50 Ellen, naast voorgaand Perceel.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van de Notarissen STEVENS en BUSKES, te Utrecht.

$*_*$* Men is voornemens op Zaturdag den 9den September 1848, te Hilversum, in het Logement van *A. R. Buwalda*, ten overstaan van den Notaris A. PERK, uithoofde van sterfgeval, publiek te verkoopen:

1°, des namiddags ten 5 ure:

Een Perceel MAAT- of HOOILAND, onder Eemnes Buitendijks, in den Maatpolder, groot 1 Bunder, 85 Roeden, 30 Ellen, bij het Kadaster bekend Sectie C, N°. 248; belend ten Noorden *Tymen Nieuwenhuyzen* en ten Zuiden de Erven van den Hoog-Wel-Geb. Heer *Huydecoper van Maarsseveen.*

2°, des avonds ten 7 ure:

Een kapitaal HUIS en ERVE, waarin sedert onheugelijke jaren en nog voortdurend eene *Bakkers-Affaire* wordt uitgeoefend, staande en gelegen te Hilversum, in de Kerkstraat, N°. 48, Kadaster Sectie G, N°. 1007.

Het Huis staat in eene zeer neringrijke Buurt en is voorzien van alles, wat tot eene complete Bakkerij behoort.

De Gereedschappen zullen door den Kooper moeten worden overgenomen.

Het Huis te aanvaarden met 1 Mei 1849, terwijl de Kooper, des verkiezende, hetzelve nog zal kunnen Verhuren tot 1 Mei 1850.

Dagelijks te bezigtigen, met een Briefje van den Notaris PERK, ten wiens Kantore de Veilconditiën, van beide Percelen, 8 dagen voor de Veiling zullen ter visie liggen, en bij wien de noodige informatiën inmiddels zijn te bekomen, met *gefrankeerde* Brieven.

$*_*$* Bij C. VAN DER POST JR., te Utrecht, is heden van de Pers gekomen:

H. W. J. THIERSCH, Voorlezingen over het Katholicisme en Protestantisme. Naar de 2e Hoogd. uitgave door *Alb. van Toorenenbergen.* Met een Voorwoord van J. J. VAN OOSTERZEE. 1e Dl. *f* 3,40.

J. CH. A. HEINROTH'S Levens-Studieën of zijn Testament voor Tijdgenoot en Nakomelingschap. Uit het Hoogd. door R. P. VERBEEK. 2 Dln. . . . . *f* 2,80.

H. J. ROIJAARDS, (Evangeliewoorden, vooral voor lijdende Christenen, Leerredenen door) . . . . *f* 2,90.

H. J. ROIJAARDS, Gesch. der invoering en vestiging van het Christendom in Nederland (3e vermeerderde uitgave). . *f* 3,90.

K. STEIGER, Christen- en Wereldzin, tevens Christelijke Wekker. Uit het Hoogd. vrij bewerkt door F. J. DOMELA NIEWENHUIS. 2e druk. . . . . *f* 1,50.

H. STILLING'S Kindsheid, Jongelingsjaren en Vreemdelingschap. Uit het Hoogd. door *D. Koorders.* 2 Dln. . . . . *f* 2,80.
(*Het 2e Deel is ter Perse en volgt spoedig.*)

K. G. T. STÖCKHARDT, Brieven en Gedachten. Lectuur voor jonge Godgeleerden en beschaafde Christenen. Uit het Hoogd. door R. P. VERBEEK. . . . . *f* 1,50.

FR. STRAUSS, de Doop in de Jordaan, een Tafereel uit de 2e Eeuw der Christelijke Kerk. Uit het Hoogd. door wijle Vrouwe *A. Kleyn*, geb. *Ockerse.* 2e uitgave, herzien door *N. Beets.* *f* 2,20.

J. VOSMAR, de Kunst om lang te Leven en wel te Sterven. 2e druk. . . . . *f* 1.50.

[*Zie verder het Vervolg.*]

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

VERVOLG van de ***Donderdagsche***

HAARLEMSCHE COURANT

van 17 Augustus 1848.

PROGRAMMA

VAN DE

NEDERLANDSCHE

MAATSCHAPPIJ

TER BEVORDERING VAN

N IJ V E R H E I D.

1848.

DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID heeft, in hare *een en zeventigste* Algemeene Vergadering, gehouden te Haarlem, op den 18den, 19den en 20sten Julij 1848, onder voorzitting van den Heer President-Directeur mr. ***W. H. VAN VOORST***, de volgende *Medailles* en *Premiën* toegekend, als:

Aan den Heer mr. J. C. FABER VAN RIEMSDIJK, volgens Art. 62 der Wet, de *gouden medaille*, als binnen 25 jaren *vijf malen* als *Directeur* de Maatschappij werkzaam geweest zijnde.

Aan den Heer FRANCISCUS HERFKENS, te *Utrecht*, de *gouden medaille*, op de monsters *Kievits, Spikkel- en Marmer-Papier*, ingezonden in antwoord op prijsvraag n°. 196, bl. 285, onder de spreuk: *De Rest is elders;* welke in 1847 *voorwaardelijk* waren bekroond.

Aan den Heer ALEXANDER KAISER, Mechanicus te *'s Gravenhage*, de *tweede gouden medaille*, als een bijzonder bewijs van goedkeuring, voor de door hem ingezonden afteekening van eenen *Tijdbewaarder*.

Aan den Heer Jhr. mr. J. C. SCHORER VAN DE SOUBURGEN, te *Middelburg*, de *zilveren medaille* en eene premie van *vijftig gulden*, voor zijne Verhandeling, wegens het, voor eigen rekening *opvoeden van Zijdewormen*, ingezonden onder de spreuk: *Volharding*, in antwoord op prijsvraag n°. 232, bl. 314; met bepaling, dat deze Verhandeling in het Tijdschrift der Maatschappij zal worden opgenomen.

Aan den Heer A. J. VAN EIJNDHOVEN, te *Empe*, bij *Brummen*, Provincie Gelderland, op dezelfde prijsvraag als boven, voor zijne Verhandeling, onder de spreuk: *Het belang van den Staat is ons belang*, gelijke belooning van de *zilveren medaille* en eene premie van *vijftig Gulden;* welke Verhandeling mede in het Tijdschrift zal worden geplaatst.

Aan de Heeren Gebroeders PANNEKOEK, te *Heelsum*, Provincie Gelderland, de *tweede gouden medaille*, voor hunne, in antwoord op prijsvraag n°. 239, bl. 317, ingezonden monsters *Bordpapier*, onder de spreuk: *Papyrus*.

Eindelijk is nog besloten tot eene voorloopige *eervolle vermelding*, met voorbehoud van eene latere grootere onderscheiding, aan den Inzender van eene rol *Zeildoek*, vervaardigd uit de vezelstof van de *Ramée* of Javasche brandnetel (door hem genoemd *Boemeria Sanguinea*), waarop de toestemming van den inzender wordt te gemoet gezien.

Voorts is voor één jaar in advijs gehouden de uitspraak over de ingezonden *machinaal vervaardigde kaarden*, voor wol- en katoenspinnerijen, met uitnoodiging aan den inzender, om met zijne verdienstelijke pogingen voorttegaan en aan de Maatschappij, ter rigtige beoordeeling van zijn fabrikaat, nadere monsters, die beproefd kunnen worden, te doen toekomen.

Even zoo is voor als nog in advijs gebleven het besluit op de ingezonden monsters *Manchons*, rond geweven, zonder naad, ten dienste van *machinale papier-fabrijken*, onder het motto: *Dankbaarheid kan nijverheid beloonen;* omdat, bij het ontbreken van genoegzame en volledige rapporten deswegens, deze zaak is moeten worden uitgesteld tot de volgende Algemeene Vergadering.

Om de daarbij vermelde redenen, zijn de volgende Antwoorden en Stukken ONBEKROOND *gebleven:*

Het *model* van een *Koffij-Stamper*, omdat de in 1847 verlangde certificaten *niet* zijn ingekomen.

Drie verhandelingen, over het ontstaan van *vuur in het eikenhout*, in antwoord op prijsvraag n°. 160, bl. 210, onder de spreuken:

a. Het goede doen, het slechte laten, enz.
b. Het eenvoudige is het kenmerk van het ware.
c. De Natuur laat zich leiden, niet beheerschen.

Omdat de twee eersten, als in geene deele de vraag hebbende opgelost, geoordeeld zijn geene waarde te bezitten; en de verhandeling c. *De Natuur enz.*, ofschoon niet geheel van verdienste ontbloot, ten aanzien van de *houtconservatie*, evenmin aan de regtstreeksche beantwoording der vraag heeft voldaan.
Dit laatste stuk is ter beschikking van den Inzender gelaten.

Twee verhandelingen, betreffende eene verbetering in de *verbouwing* en *bereiding* van de *Meekrap*, in antwoord op prijsvraag n°. 176, bladz. 239, onder de spreuken:

a. Volharding is mijn doel.
b. Dit is 't werk van 16 *jaren tijd.*

Omdat de verhandeling *a. Volharding* onvoldoende is geoordeeld; en die geteekend: *Dit is 't werk enz.*, hoewel eenige meerdere verdiensten bezittende, niet aan den geest der prijsvraag heeft beantwoord en alzoo niet is kunnen worden bekroond.

Eene verhandeling, om het *Hout*, tot vertimmering of scheepsbouw dienende, *voor bederf te bewaren*, in antwoord op prijsvraag n°. 218, bl. 293, onder de spreuk: *Il n'est point ici bas de moisson sans culture;* omdat, hoezeer het belangrijke der genomen proeven, vooral ten opzigte der *hout-conservatie*, in het algemeen is erkend, men echter daaraan geene bekrooning heeft kunnen toewijzen, doch geoordeeld heeft den Inzender te mogen uitnoodigen en aanmoedigen, om zijne waarnemingen verder voorttezetten en daarvan, ten algemeenen nutte, verslag te doen.

Het *model* van een werktuig tot *redding van personen uit brandende gebouwen*, ingezonden onder de zinspreuk: *Uit menschlievendheid;* omdat dit werktuig niet op alle plaatsen even gemakkelijk kan worden toegepast en niets vóóruit heeft boven den bekenden brandladder.

Eene verhandeling, over de *uitroeijing van den Doorn- of Speerhaai*, in antwoord op prijsvraag n°. 198, bl. 266, onder de spreuk: *Tandem fit surculus arbor;* omdat dit geschrift geene nieuwe mededeelingen of bewijzen bevat, en de vraag geenszins is beantwoord.

Een *Geschrift*, over de oorzaken van het *verval van den handel in Zoetemelksche-Kaas*, in antwoord op prijsvraag n°. 233, bl. 315, onder de zinspreuk: *Hebzucht leidt tot verderf;* omdat dit stuk, als geheel onvoldoende, terzijde is gelegd.

Door de Maatschappij zijn de volgende NIEUWE *prijsvragen uitgeschreven:*

N°. 1. De Maatschappij looft hare *gouden medaille*, benevens eene remuneratie van *vijf honderd gulden* uit, aan hem, die, vóór den laatsten September 1851, zal hebben ingeleverd het meest voldoende plan van *ontginning* van een bepaald stuk *heide-veld*, van ten minste *vijf honderd Bunders* groot, gelegen in de Nederlanden, door *besproeijing*, volgens het stelsel van den Belgischen Ingenieur KUMMER en in den smaak van diens memorie: *Défrichement des bruyères de la Campine*, uitgegeven te Brussel, in 1845, bij *F. M. Devroye et Comp.*

De Maatschappij verlangt daarbij uitgebreide berekeningen van kosten en schets-teekeningen, zoo van de afwaterings- als voedings-kanalen, als van de kunstwerken, zoo die noodig mogten zijn; alsmede van de calculative waarde der gronden, na de daarstelling der werken, vergeleken met de aantewenden onkosten, en in het algemeen de wijze van uitvoering.

Dat plan zal het meest in aanmerking komen, bij hetwelk een terrein gekozen is, dat de minste kosten vereischt.

2. Sedert eenige jaren, wordt, in onderscheidene oorden van Nederland, zeer geklaagd over het *niet opnemen van kalf bij koeijen*. Men vraagt daarom: waaraan moet dit kwaad worden toegeschreven; welke zijn de oorzaken en gevolgen, en welke middelen kunnen worden aangewend tot voorkoming van hetzelve?

De Maatschappij looft hare *tweede gouden medaille* uit aan dengene, die, vóór of op den laatsten September 1851, hieromtrent een antwoord zal hebben ingezonden, op voldoende waarnemingen gegrond en door bewijzen gestaafd.

3. Daar het *gebruik van zwavelzuur*, in verhouding van 1 nederl. pond verdund met 100 ned. ponden water, dagelijks wordt aanbevolen, als een brandwerend middel, als eene grootere oogst en als de ontkieming bevorderende, wenscht de Maatschappij dat hieromtrent eenige proeven worden genomen op tarwe, haver, garst en rogge; en wel in dier voege, dat voor elk gewas 1 bunder wordt genomen, waarvan de eene helft zal bezaaid worden met, in bovengemelde vermenging geweekt, en de andere helft met ongeweekt koren, of geweekt in eenig ander brandwerend middel.

Het zaaizaad moet, in opgemelde zamenstelling, 12 uren geweekt en vervolgens drooggeroerd worden in eene zamenstelling van half hout-asch en half fijne metselkalk, waarna hetzelve onverwijld moet worden uitgezaaid; de bijeenvoeging van de beide vochten moet geschieden bij het gewigt en niet op de maat.

Het zwavelzuur is te bekomen bij de droogisten, en kost gewoonlijk 20 cents per nederl. pond; zoodat dit middel zich door onkostbaarheid aanbeveelt.

Men kan hierover nazien: *de Vriend van den Landman*, jaargang 1847, bladz. 667.

De Maatschappij looft hare *tweede gouden medaille* uit aan de bestgekeurde proefneming en verhandeling, waarbij, ook wat de kosten betreft, in alle bijzonderheden, omtrent de aangegevene voordeelen, welke de weeking aanbiedt, zal moeten worden getreden, in vergelijking tegen het vroeger in gebruik zijnde of gebruikt wordende brandwerend middel, als tegen het ongeweekte zaaikoren. Inteleveren vóór of op den laatsten September 1850.

4. Men vraagt eene, voor het algemeen bevattelijke, berekening, zoo mogelijk op genomen proeven of eigen waarnemingen gegrond, van het *voor-* of *nadeelige* van het *afplaggen van heidegronden* tot *mest-vermeerdering;* inzonderheid met betrekking tot de vraag, of die heidegronden ook met meer nut tot andere oogmerken konden gebruikt worden (tot weide-, bosch- of bouwland); en op welke wijze alsdan zoude kunnen worden voorzien in de behoefte aan mest, die anders uit de heide-plaggen verkregen wordt? Alles ten betooge:

1°. Dat de heide-plaggen tot bemesting kunnen gemist worden.

2°. Ten bewijze, dat de grootere, zoo verkregene waarde van het gebruik der heidegronden, *meer* bedraagt dan de onkosten enz., uit het, op eene andere wijze bemesten der bouwgronden voortvloeijende; al hetwelk alzoo zoude kunnen strekken tot aanwijzing van eene voorname reden, ter aanbeveling der ontginning van de in Nederland nog veel te algemeene heidevelden.

Aan het best gekeurde antwoord wordt de *gouden medaille* toegezegd, terwijl de inzending vóór den laatsten September 1850 zal moeten plaats hebben.

5. Daar men meent optemerken, dat het *opgaand Houtgewas*, op vele plaatsen in de nabuurschap onzer *westelijke Zeekusten*, meer en meer in *zijnen groei belemmerd wordt;* zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille* uit aan hem, die, vóór den laatsten September 1850, een *verslag* zal hebben ingeleverd, voldoende aantoonende:

1°. Of dit verschijnsel langs de geheele uitgestrektheid onzer Zeekusten wordt waargenomen?

2°. Welke daarvan de oorzaken zijn?

3°. Welke middelen daartegen zijn aantewenden?

6. Aangezien het van belang te achten is, te weten, op welke wijze de *paardenboonen* van het *buitenbekleedsel kunnen worden ontdaan;* zoo looft de Maatschappij de *gouden medaille* uit aan hem, die het geschiktste middel opgeeft, om zulks op eene niet te kostbare wijze te doen, en dit vergezeld doet gaan van monsters en eene naauwkeurige opgave van kosten.

Antwoorden intezenden vóór den laatsten September 1849.

7. Daar het zoogenaamde *kunst-* of *compositie-schildpad* in ons vaderland niet vervaardigd wordt, en hetzelve thans, niet alleen voor dames-werkdoosjes, breimandjes, haarkammen, enz., maar zelfs tot bekleeding van grootere meubelen gebruikt wordt; zoo looft de Maatschappij hare *tweede gouden medaille* uit aan dengene, die het kunst-schildpad vervaardigt en in den handel brengt, en daarvan *vier* stukken, van ten minsten vijf palmen lengte en vier palmen breedte, bij eene dikte van twee à drie strepen, aan de Maatschappij inzendt; overigens van prijs en qualiteit gelijk aan het buitenlandsche. Met de getuigschriften intezenden vóór den laatsten September 1849.

8. Sinds meer dan tien jaren zijn er, in ons vaderland en elders, een aantal proeven genomen, om, door middel van de *galvano-plastiek*, in het koper overtebrengen gegraveerde, afgedrukte of geboetseerde voorwerpen. Men heeft zich echter, zoo ver bekend is, altijd met betrekkelijk kleine proeven bezig gehouden, zoodat men tot heden nog niet weet, tot welk eene hoogte deze kunst zou kunnen gebragt worden en wat zij voor de nijverheid zou kunnen zijn; hetwelk te meer te bejammeren is, wijl de door de galvano-plastiek vervaardigde voorwerpen, met eene verwonderlijke juistheid, het allerfijnste trekje van den vorm teruggeven, waarvan men integendeel bij het gieten der metalen, vooral van groote voorwerpen, minder zeker is.

De Maatschappij looft daarom hare *gouden medaille* en eene premie van *f* 300 uit aan dengene die, door middel van de galvano-plastiek, een *Standbeeld* zal vervaardigen ter hoogte van minstens zes palmen, terwijl de dikte van het koper ten minste moet zijn drie Nederl. strepen; om alzoo uit deze proef tot de mogelijkheid van grootere te kunnen besluiten. Intezenden, met de getnigschriften, vóór of op den laatsten September 1850.

9. De Maatschappij verlangt, onder uitloving harer *gouden medaille*, een beredeneerd *overzigt:*

1°. Van de vorderingen, die er, sedert 25 jaren, zoo elders als in ons land, in de *scheepsbouwkunst* gemaakt zijn.

2°. Wat de ondervinding, gedurende datzelfde tijdvak, omtrent vermeende of werkelijke verbeteringen geleerd heeft?

3°. Wat er, in het belang van den Nederlandschen handel, alsmede tot instandhouding en verderen bloei der scheepsbouwkunst, uit de lessen der geschiedenis en der ondervinding, van de laatste jaren, moet worden afgeleid?

De antwoorden intezenden vóór den laatsten September 1851.

10. Daar het *transparent teeken-papier* hier te lande niet vervaardigd wordt, of niet in deugdelijkheid gelijk staat met het buitenlandsche, zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille* uit aan dien fabrijkant, die hier te lande *transparent teeken-papier* vervaardigt, hetwelk in deugdelijkheid, formaat en prijs, gelijk staat aan het best buitenlands gefabriceerde.

Monsters intezenden vóór den laatsten September 1850.

De prijsvragen, waarvan de termijn van beantwoording verstreken is, en die op NIEUW, MET *of* ZONDER EENIGE VERANDERING, *wederom worden voorgesteld, zijn de volgende:*

N°. 1. Aan dengene, die *planten*, *gewassen* of *boomen*, tot nog toe in dit Rijk, tot nuttig gebruik, *niet* aangekweekt, opgeeft, en het nuttig en voordeelig gebruik, dat van dezelve gemaakt kan worden, door voldoende proeven zal hebben bewezen, en van gecultiveerde eene betere behandeling en voordeeliger gebruik, dan tot nog toe bekend is, opgeeft, en met proeven bevestigt, eene premie, voor elk derzelve, van *vijftig gulden*. Berigten en getuigschriften intezenden vóór of op den laatsten September van ieder jaar; n°. 16, bl. 26.

2. Aan een ieder, welke eenig, tot nu toe *onbekend*, of *niet algemeen gebruikelijk werktuig* uitvindt of invoert, waardoor meerder voordeel in den *landbouw* verkregen wordt, en daarvan aan de Maatschappij het werktuig, in deszelfs *ware grootte* of *verkleind model*, en naauwkeurige afbeelding en beschrijving inzendt, en door voldoende bewijzen het nut dier uitvinding staaft, de *eerste* of *tweede gouden* of de *zilveren medaille;* n°. 17, bl. 26.

3. Hoe moeten de *beenderen* behandeld en als *meststof* aangewend worden, om er het meeste voordeel van te trekken voor verschillende gronden? Aan dengene die deze vraag op de meest voldoende wijze, ten genoegen der Maatschappij beantwoordt, en tevens de beste proeven in het werk gesteld heeft, looft de Maatschappij uit hare *gouden medaille*. Antwoorden, met de noodige bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór of op den laatsten September 1851; n°. 190, bl. 261.

4. De gewoonte, om, bij de bereiding van sommige soorten van *kaas*, de wrongel te *portelen*, dat is, met de voeten te treden, heeft voor den verbruiker iets onaangenaams, zoodat het als wenschelijk mag geacht worden, deze bewerking door eene meer geschikte te vervangen. De Maatschappij biedt tot dat doel hare *tweede gouden medaille* aan hem, die eenen molen of ander doelmatig werktuig daartoe zal aanwenden, en met genoegzame getuigschriften zal bewezen hebben, dat daardoor het portelen geheel zal kunnen vermeden worden.

Model, met bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór of op den laatsten September 1850; n°. 234, bl. 315.

5. Ieder, die eenig *werktuig* of wel gedetailleerde teekening of een volledig *model*, tot de *fabrijken* dienstig, zoo noodig vergezeld van eene beschrijving, en hetwelk tot heden binnen dit Koningrijk nog *niet in gebruik* is geweest, bij de Maatschappij inzendt; het gebruik aantoont, en met proeven voldoende bewijst, (mits dit werktuig niet valle in de termen van beantwoording eener meer bijzondere prijsvraag,) zal, naar mate van de nuttigheid der zaak, eene aanzienlijke belooning erlangen. Intezenden, met bewijzen en getuigschriften, vóór of op den laatsten September van ieder jaar; n°. 41, bl. 41.

6. Welke *chromium-verbindingen*, en inzonderheid *chromium zure zouten*, kunnen met voordeel in verwerijen en katoendrukkerijen, tot voortbrenging van onderscheidene kleuren, worden aangewend en hoe worden zij fabrijkmatig bereid? Op hoedanige wijze worden de *chromium-kleuren* op zijde, wol, katoen en linnen gehecht en bestendig gemaakt? De Maatschappij looft, op de voldoende beantwoording hiervan, de *gouden medaille* en *f* 200 uit. Proeven, van met deze *chromium zure zouten geverwde stoffen*, met bewijzen en getuigschriften, intezenden, vóór den laatsten September 1849; n°. 224, bl. 295.

7. In eene fabrijk van den heer GOUDILLOT, te *Parijs*, worden, sedert 1834, voorwerpen uit *holgetrokken ijzer* vervaardigd, zoo als ijzeren Hekken, Balusters, Stoelen, Tafels en Ledikanten, welke zich alle door ligtheid en deugdzaamheid aanbevelen. De Maatschappij looft hare *gouden medaille* uit aan den gene, die in ons Vaderland zoodanige voorwerpen uit holgetrokken ijzer vervaardigt en daarvan monsters, met bewijzen en getuigschriften en opgave van prijzen inzendt, vóór of op den laatsten September 1850; n°. 242, bl. 318.

8. De Maatschappij, inziende het hooge belang om *onedele metalen*, door *galvanische kracht*, *met edele te bedekken*, zoo als door ELKINGTON, RUOLZ en anderen is ten uitvoer gebragt, looft hare *gouden medaille* uit aan dengene, die, in het groot, metalen voorwerpen, maar vooral voor wetenschappelijke einden, met zilver, goud en platina bekleedt, en zulks bijzonder op ijzer en staal van toepassing maakt. Proeven, met de noodige bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór of op den laatsten September 1850; n°. 245, bl. 319.

9. Aangezien, door het vervaardigen van verschillende voorwerpen uit *elastieke gom*, deze stof een belangrijk artikel van handel wordt, en, daar, in onze Kolonien, onderscheidene planten-soorten worden gevonden, die deze stof opleveren, zoo is het te vermoeden, dat dezelve, ook in de Nederlandsche *West-Indische* Bezittingen, met vrucht zal kunnen worden ingezameld of bereid en van daar worden aangevoerd.

De Maatschappij looft derhalve hare *gouden medaille* uit aan dengenen, die in onze *West-Indische Bezittingen Caoutchouc* zal bereiden, in prijs gelijk staande met de van elders aangevoerde. De intezenden hoeveelheid moet *niet minder* bedragen dan 50 Nederl. ponden, en de monsters, met bewijzen en getuigschriften, moeten bij de Maatschappij worden ingezonden vóór den laatsten September 1851; n°. 199, bl. 267.

10. *Verscheidene medailles en premien*, zoo te zamen als afzonderlijk, zullen *jaarlijks*, naar mate der verdiensten en het gewigt der zaak, ter beoordeeling van de Algemeene Vergadering, uitgedeeld worden aan de *scheeps-officieren*, *stuurlieden* en alle *andere personen*, in dit koningrijk, welke de beste waarnemingen van nuttige zaken, nuttige ontdekkingen of de naauwkeu-

rigste proefnemingen, met nuttig uitgedachte middelen, *de verbetering der zeevaart en visscherijen* betreffende, hebben gedaan, en dezelve, zooveel mogelijk met getuigenissen of bewijzen gestaafd, zullen hebben medegedeeld. De opgaven, met bewijzen of getuigschriften, intezenden vóór of op den *laatsten September van ieder jaar*, tot en met den *laatsten September* 1851; n°. 200, bl. 268.

11. Daar de *Doornhaai of Speerhaai* (*Squalus acanthias*), welke op de haring jagt maakt, deze visscherij, in vergelijking van vroegere jaren, aanmerkelijk doet afnemen, zoo looft de Maatschappij hare *gouden medaille*, nevens eene premie van *twee- tot zes honderd gulden*, uit aan hem, die, door voldoende proeven, elk voordeelig gebruik van dezen Doornhaai, in eenig opzigt te maken, aanwijst, ten gevolge waarvan dezen visch eene genoegzame waarde zoude kunnen verkrijgen, om de kosten, aan eene opzettelijke vangst van dezelven verbonden, goed te maken.
Antwoorden, met bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór den laatsten September 1852; n°. 198, bladz. 266.

12. Op welke wijze zoude men het ontstaan van het *vuur* (*drij-rot*) in het *eikenhout*, dat tot den aanbouw van schepen en andere werken gebezigd wordt, kunnen afweren; kan dit doel, door gemakkelijk aantewenden mechanische of chemische middelen bereikt worden? zoo ja, welke zijn die middelen en hoedanig is de wijze, waarop zij moeten worden aangewend?
De Maatschappij begeert geen enkel theoretische verhandelingen, waarin deze vragen beantwoord worden, maar verlangt dezelve door proeven bewezen, en, door overlegging van stukken bereid hout, vergezeld te zien; moetende bij de verhandeling steeds onder het oog worden gehouden, dat de voorgeschrevene wijze van toepassing kan zijn op het hout, bij den aanbouw van schepen benoodigd, en dus stukken van belangrijke afmetingen.
De Maatschappij biedt, voor de voldoende beantwoording dezer vragen, hare *gouden medaille* aan; terwijl, indien door proeven, door de Maatschappij of hare bemoeijingen genomen, het voldoende der voorgestelde middelen, ter voorkoming der *verrotting van het eikenhout* bewezen zal worden, den inzender nog eene *gouden medaille* zal worden ter hand gesteld. De antwoorden intezenden, met bewijzen en getuigschriften, vóór of op den laatsten September 1853; n°. 160, bl. 210.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording MET HET EINDE VAN SEPTEMBER EERSTKOMENDE *zal zijn afgeloopen, en waarop antwoorden kunnen worden ingezonden, zijn de volgende:*

N°. 1. De Maatschappij looft, gedurende 5 jaren, eene premie uit van *f* 150 aan elken fabrijkant, tot drie toe, die, ieder in één jaar, ten minsten 500 Ned. ponden *inlandsche gecroiseerde wol*, tot eenigerhande *stoffen zullen hebben bewerkt*, en daarvan monsters ingezonden hebben; na afloop der jaarlijksche premie zal ook de *gouden medaille* uitgereikt kunnen worden; n°. 189, bl. 260.

2. Daar sommige gronden ongeschikt zijn tot het *telen van vlas*, zoo wordt gevraagd: welke de natuurkundige en scheikundige geaardheid en zamenstelling der gronden zijn, die bij uitnemendheid voor het telen van vlas geschikt bevonden worden; de *gouden medaille*; n°. 201, bl. 281.

3. Voor eene opgaaf der middelen, die hier en daar worden, en verder kunnen worden aangewend, tot verdelging der gewone *kweek* (het hondsgras, puingras, *agropyrum* of *triticum repens*) en dit door genomen proeven bevestigt; de *tweede gouden medaille*; n°. 202, bl. 282.

4. Om met *de voedende kracht* van onderscheidene *plantaardige stoffen*, die tot voedsel van het vee gebruikt worden, naauwkeurig bekend te zijn, vraagt men: 1°. wat is er bekend nopens het voedend vermogen van onderscheidene plantaardige stoffen, die de landman tot voedsel voor zijn vee gebruikt; 2°. welke zijn in dezen de voornaamste practische ondervindingen; en 3°. welke leeringen vloeijen daaruit voort, in verband met de waarde van den mest? de *gouden medaille en f* 200; n°. 203, bl. 282.

5. Een middel opgeven om den *wortel van de bloemkool* voor het *doorknagen van den wortel-worm* te bevrijden; de *tweede gouden medaille*; n°. 206, bl. 284.

6. *Perzik-* en andere *steenvruchtboomen*, die aan een ongemak, het *wit* genaamd, onderhevig zijn, daarvoor te beveiligen; de *tweede gouden medaille*; n°. 207, bl. 284.

7. Met het *bloed van geslagte dieren*, gedroogd en tot bloedpoeder bereid, ¼ bunder land *bemesten*, met opgaaf van de wijze, waarop men hierin is te werk gegaan; van de voordeelen hierdoor verkregen, en de vergelijking der resultaten, met die van eene gelijke uitgestrektheid lands op de gewone wijze bemest; de *tweede gouden medaille*; n°. 208, bl. 285.

8. Van *goudhoudend zand*, in Nederlandsch Oost-Indiën gevonden, monsters inzenden; de *gouden medaille en f* 500; n°. 213, bl. 288.

9. De *croton-tinctorium* of *crozophora tinctoria* hier te lande aankweeken, tot het fabrijkmatig bereiden en verwen van *tournesol-lappen*, en daarvan monsters inzenden; de *gouden medaille*; n°. 215, bl. 290.

10. *Gom-elastiek* of *caoutchouc*, in vloeibaren staat, zoo als die door boomen of planten wordt opgeleverd, inzenden; de *gouden medaille en f* 300; n°. 216, bl. 291.

11. De *brandnetel*, bekend onder den maleischen naam van *ramée* of *ramie* (*urtica albicans*), in de koloniën aankweeken en de *vezelstof* daarvan in dit Rijk verkrijgbaar stellen; de *gouden medaille en f* 500; n°. 226, bl. 296.

12. Daar het *ammoniakaal-water* der steenkool gaz-fabrijken, buitenlands, tot vermeerdering der vruchtbaarmaking van den grond, wordt aangewend, verlangt men, dat daarmede ook hier te lande proeven worden genomen, en wordt aan hem, die deswegens een met voldoende getuigschriften voorzien verslag zal hebben ingezonden, aangeboden de *gouden medaille*; n°. 227, bl. 311.

13. Men vraagt, welke scheikundige middelen er aangewend kunnen worden, om de *rooting van hennep* en *vlas* te vervangen? Voor eene voldoende beschrijving van de geheele bewerking en inzending van proeven van het op die wijze bereidde, de *gouden medaille*, nevens eene premie van *f* 150; n°. 228, bl. 311.

14. Die, bij eene kudde van een 60*tal* Schapen, de *stalling* voor de eene helft met *gips* bestrooit, en de andere helft op de gewone wijze behandelt, en daarna de, uit die beide helften der stalling verkregene, mest op eene gelijke uitgestrektheid van grond bepoeft, en van de verkregene uitkomsten een voldoend verslag inzendt; de *gouden medaille*; n°. 229, bl. 312.

15. Aan het best opgesteld wordende *Handboek over de Veengraverij* in de *hooge veenen*; de *gouden medaille*; n°. 236, bl. 316.

16. Daar *koud-getrokken buizen*, van onderscheiden wijdte, geschikt voor kagchel-pijpen, water- en stoomleidingen, buiten 's lands vervaardigd worden, zoo looft de Maatschappij aan hem, die dergelijke voorwerpen van koper, ijzer en verzinkt ijzer hier te lande zal vervaardigt, de *gouden medaille en f* 200 uit; n°. 241, bl. 318.

17. De *gouden medaille en f* 200 aan dengene, die een genoegzaam aantal proeven zal in het werk hebben gesteld, op niet minder dan *zes Koeijen*, met *onderscheidene voeders*, en daarvan een voldoend verslag zal hebben ingezonden; n°. 237, bl. 316.

18. Aan den eersten, die binnen dit Rijk eene *Fabrijk van Spiegelglas* oprigt, in deugd en prijs gelijk aan die der beste buitenlandsche, en daarvan drie spiegelglazen als monster inzendt; de *gouden medaille en f* 500 tot *f* 1000; n°. 243, bl. 318.

19. *Handleiding* voor de *Hout-cultuur*; de *gouden medaille en f* 200; n°. 251, bl. 335.

20. Aan den fabrijkmatigen bereider van *Ultramarin* hier te lande, wiens product in prijs en hoedanigheid het buitenlandsche evenaart; de *tweede gouden medaille*; n°. 252, bl. 337.

21. Aan dengene, die op de meest oordeelkundige wijze *drie proeven*, ter verkrijging van *Iodium*, met ten minste 100 Nederl. ponden, op onze kusten verzameld en gedroogd *Zeewier* medegedeelt, en daarbij overlegt 5 Nederl. ponden der gebruikte *wiersoorten*, en daaruit voor den handel verkregen geschikte producten; de *gouden medaille*; n°. 253, bl. 338.

22. Aan dengene, die ten minste 10 Nederl. ponden *Iodium* hier te lande zal hebben bereid en afgeleverd tegen een prijs als de buitenlandsche, de *gouden medaille*; n°. 254, bl. 338.

23. Aan den uitvinder van een *kunst-elastiek voor Boekdrukkersrollen*, bestand tegen warmte, vocht of koude, de *gouden medaille*. Men verlangt de inzending van 4 bruikbare rollen, ter lengte van 60 en van omtrek 29 Nederl. duimen, met bijvoeging van het recept en duidelijke opgave van behandeling; n°. 256, bl. 339.

24. Voor een *werktuig*, of *toestel*, *ter aanwijzing van den afgelegden weg van een schip of stoomboot*, in onderscheidene rigtingen, waardoor men in staat zal zijn een volkomen bestek optemaken; de *gouden medaille en f* 500.
Behalve deze uitloving, zal door de Maatschappij aan hem, die belangrijke verbeteringen in de reeds bekende middelen mogt aanwijzen, zoodanige belooning worden toegestaan, als zij zal vermeenen te behooren; n°. 260, bl. 341.

25. De *gouden medaille* en eene premie van *f* 300, voor eene *scheikundige ontleding* van Fransche en Nederlandsche, éénjarige, tweejarige en driejarige *Meekrap*; n°. 274, bl. 361.

26. Voor eene verbeterde cultuur en bewerking van de *Meekrap*; de *gouden medaille en f* 300; n°. 275, bl. 361.

De prijsvragen, van welke de termijn van beantwoording NA *September* 1848 zal zijn afgeloopen en waarop de Maatschappij, *op zijnen tijd*, antwoorden te gemoet ziet, zijn de volgende:

N°. 1. Daar men op vele plaatsen heeft waargenomen, dat jonge *kersenboomen*, na dat zij bijna zes jaren welig gegroeid hebben, veel gom laten uitloopen en langzamerhand sterven; zoo vraagt de Maatschappij: wat is hiervan de oorzaak en welke zijn de geschiktste middelen, om dit gebrek voortekomen, te genezen of de schadelijkste uitwerkselen daarvan te verminderen? *de tweede gouden medaille*. Opgaaf van proeven, met bewijzen en getuigschriften, intezenden vóór den laatsten September 1849; n°. 248, bl. 334.

2. Voor de aanwijzing van het verband tusschen *Honigdauw*, *roest* en andere ziekten der graansoorten, en de middelen om deze ziekten voor te komen, de *gouden medaille*; 1849, n°. 249, bl. 334.

3. Daar velen de *turksche tarwe* als een nuttig en voordeelig groen voeder beschouwen, zoo looft de Maatschappij aan hem, die daarmede, gedurende *drie* jaren, één bunder lands zal hebben bezaaid, en daarvan het voor- of nadeel aantoont; de *gouden medaille*; 1849, n°. 235, bl. 315.

4. Voor het fabrijkmatig vervaardigen van *boekbinders-linnen*; de *gouden medaille*, en, bij het driejarig bestaan der fabrijk, eene premie van *f* 300; 1849, n°. 257, bl. 340.

5. *Turf*, als brandstof, voor *technisch* gebruik bezigen, in vergelijking met steenkolen of andere brandstoffen; de *gouden medaille en f* 300; 1849, n°. 258, bl. 340.

6. Aan dengene, die ten minste 80 vierkante nederl. roeden goed bereid *tabaksland* zal hebben behandeld, voor *de eene helft* op de gewone wijze, voor *de andere helft* niet getopt maar in het zaad geschoten; die daarna van *dit zaad olie* zal hebben doen slaan, en, met een naauwkeurig vergelijkend verslag, olie en koeken inlevert, de *gouden medaille* of wel eene premie van *f* 150, ter keuze van den bekroonde.
Bij mededinging van meerdere inzenders, zal alleen aan het meest voldoende de *eerste gouden medaille*, en aan de overigen, naar gelang der waardij van hunne inzending, de *tweede gouden medaille*, of de *zilveren medaille* worden toegekend; 1849, n°. 246, bl. 331.

7. Aan hem, die 2 bunders duin- of schralen grond met *tussak-gras* beplant heeft, en daarover een voldoend verslag zal inleveren, de *gouden medaille*; 1849, n°. 247, bl. 333.

8. Voor vergelijkende proeven aangaande de *boter-bereiding* in ons vaderland; de *tweede gouden medaille*; 1849, n°. 270, bl. 359.

9. Voor eene, zoo veel mogelijk volledige, beschrijving van den *akker- en tuinbouw* in het zoogenaamde *Westland*; de *tweede gouden medaille*; 1849, n°. 271, bl. 359.

10. Aan dengene, die hier te lande *kaas* bereidt, gelijksoortig aan de *groene zwitsersche kaas* (*schabzieger*), de *tweede gouden medaille*; 1849, n°. 272 bl. 360.

11. Aan den vervaardiger van zoogenaamde *turf-asphalt* (*tourbe fondue*) en voor een *grondig betoog*, dat, (zoo er al geene fabrijk van is opgerigt), deze stof, hier te lande, met voordeel kan worden bereid; de *gouden medaille*; 1849, n°. 276 bl. 362.

12. Welke zijn de *Indigo-soorten* die in ons vaderland worden ingevoerd en verbruikt, en welke zijn de zekerste middelen om deszelfs deugdelijkheid en vervalsching te onderkennen? de *gouden medaille en f* 300; 1849, n°. 277, bl. 362.

13. Aan den inzender van verschillende *klei-soorten* in ons vaderland, *ten dienste van fabrijken*, en die de Belgische of Doornikshe klei zoude kunnen vervangen; de *gouden medaille*; 1849, n°. 278, bl. 363.

14. Aan den nederlandschen kunstenaar, die het middel ontdekt en mededeelt, om, door het licht (*photographie*) afteekeningen en indrukken op den *lithographischen steen* regtstreeks voortebrengen; de *tweede gouden medaille en f* 75; 1849, n°. 279, bl. 364.

15. Aan den inzender van voldoende proeven van *verzilverd spiegelglas*, van ten minsten ½ vierkante nederl. el oppervlakte, en een of ander hol glazen voorwerp; de *gouden medaille*; 1849, n°. 280, bl. 364.

16. *Meekrap* telen op *zandgrond*, en aantoonen in hoe verre deze velve met de elders geteelde gelijk staat; de *gouden medaille*; en, bijaldien de planten oorspronkelijk van buiten 's lands zijn aangevoerd, nog *f* 300; 1850, n°. 205, bl. 283.

17. Aan dengene, die twee nederl. vaten *traan*, uit *clio's* bereid, met de noodige bewijzen van plaats en wijze van bereiding en het getal der dieren, benoodigd om deze hoeveelheid opteleveren; voorts voorzien van de noodige bewijzen en getuigschriften, benevens een *twintig-tal clio's*; de *tweede gouden medaille en f* 300; 1850, n°. 261, bl. 342.

18. Voor het hier te lande fabrijkmatig bereiden van *Salpeter*, die in prijs en deugdzaamheid met de buitenlandsche wedijvert; de *gouden medaille*; 1850, n°. 255, bl. 339.

19. Aan dengene, die zich ten minste *zes* witte *alpaca-schapen* zal hebben aangeschaft, en aan de Maatschappij eene volledige mededeeling zal hebben gedaan van zijne ondervinding, nopens den aard en de levenswijze van dat schapenras, en een monster van deszelfs wol inzendt; de *gouden medaille en f* 400; 1850, n°. 231, bl. 314.

20. Voor de naauwkeurigste opgave van proeven met de *bemesting van den grond*, of *van gras- of akkerplanten*, met *verdund zwavelzuur*; de *tweede gouden medaille*; 1850, n°. 286, bl. 358.

21. Aan dengene, die niet minder dan 50 *schapen*, boven het jaar, één geheel jaar aan de *stal- of huisvoedering* zal hebben onderworpen, en daarvan een voldoend verslag, met de noodige bewijzen inzendt; de *gouden medaille*; 1850, n°. 269, bl. 358.

22. Voor eene naauwkeurige opgave, gepaard met voldoende vergelijkende proefnemingen, omtrent het voordeelige der *zomerstalvoedering van het rundvee*; de *gouden medaille*; 1850, n°. 262, bl. 355.

23. Voor een *overzigt* van den *staat der landhuishouding in Nederland*, in vergelijking met die van andere landen, vooral Engeland, Belgie en Duitschland, en aanwijzing der middelen tot verbetering; de *gouden medaille*; 1850, n°. 263, bl. 356.

24. Voor een nieuw en uitvoerbaar middel, om de bouwlanden van het *hoef-* of *stinkblad*, *Tussilago farfara*) te zuiveren; de *tweede gouden medaille*; 1850, n°. 266, bl. 357.

25. Aan hem, die van uit *gutha-percha* en *jentawan* vervaardigde stoffen, de bewerkingen en ondervindingen naauwkeurig opgeeft en zijne opgaven door voldoende monsters bewijst; de *tweede gouden medaille*; 1850, n°. 273, bl. 360.

26. Een bunder land, gedurende 5 achtereenvolgende jaren, met *Canadasche tarwe* verbouwen, en daarvan een uitvoerig verslag inzenden, inhoudende: den aard van den grond, waarop dit graan is geteeld, de behandeling van het zaaikoren enz.; de *gouden medaille*; 1851, n°. 230, bl. 313.

27. Door naauwkeurige proefnemingen, op ten minsten 5 bunders land, aantoonen, of en in hoe verre het *braken der bouwlanden* uit eigen aard noodig is, of vermeden kan worden; de *gouden medaille*; 1851, n°. 70, bl. 82.

28. Aan dengene, die eene naauwkeurige *landhuishoudkundige beschrijving*, van iedere *Provincie* van ons vaderland, levert; de *gouden medaille*; en, indien de verdienste van het stuk daartoe grond geeft, eene remuneratie; 1851, n°. 267, bl. 357.

29. De middelen aanwijzen, om het ontstaan en de voortplanting van het *moeder-koren* (*secale cornutum*), vooral in de rogge, tegen te gaan of voor te komen, vooral met onderzoeking van den aard en oorsprong van dit schadelijk voortbrengsel; de *gouden medaille*; 1851, n°. 264, bl. 356.

30. Aan dengene, die, in de *Nederlandsche Oost-* of *West-Indische Bezittingen*, zich, in het groot, zal hebben toegelegd op de aankweeking eener *Agave soort*, van welke de *Vezel* met die van den Hennep gelijk staat of die overtreft; daarvan 150 Nederl. ponden vezelstof, in één jaar gewonnen, en een gedroogd exemplaar van de plant, benevens een toereikend verslag van de cultuur inlevert; de *gouden medaille* en eene premie van *f* 300; 1852, n°. 281, bl. 365.

31. Voor de aanwijzing der middelen, om ons *inlandsch rundvee* in goede eigenschappen, met de beste buitenlandsche rassen te doen wedijveren; de *gouden medaille*, 1852, n°. 265, bl. 357.

Alle de hiervoren, bij *uittreksel*, medegedeelde Prijsvragen, met de voorwaarden, waarnaar men zich, bij het beantwoorden, hebbe te gedragen, zijn in *haar geheel*, met een *doorloopend nommer*, bij de drukkers der Maatschappij, de ERVEN LOOSJES, te *Haarlem*, te bekomen, *in afzonderlijke Stukken* tot en met het jaar 1844; terwijl die over de jaren 1845, 1846 en 1847, geplaatst zijn in het *Tijdschrift* der Maatschappij, XIIe deel 1e stuk, en daarenboven *alle* in het jaarlijks PROGRAMMA te vinden zijn.

Verder verklaart de Maatschappij, dat, zoo dikwerf het mogt blijken, dat de INHOUD VAN GEDRUKTE STUKKEN OF BOEKWERKEN, *hetzij geheel, of gedeeltelijk, aan de Maatschappij ware ingezonden*, ALS HET EIGEN WERK DER INZENDERS, *aldan hunne naambriefjes zullen worden geopend, en hunne namen bekend gemaakt, zonder dat op het ingezonden stuk eenige acht zal worden geslagen.*

Voorts wordt herinnerd, dat de *inzenders* van Stukken, *die om middelijk, en zonder eenige bepaalde uitnoodiging*, aan de Maatschappij worden toegezonden, *bij Directeuren moeten bekend zijn*, welke den naam geheim houden, tot na de uitspraak van de Algemeene Vergadering, aangezien het Departement, onder welks ressort de inzender woonachtig is, *niet met de beoordeling* mag worden belast.

Alle verdere antwoorden en stukken, TER BEANTWOORDING VAN PRIJSVRAGEN, bij de Maatschappij inteleveren, moeten *op den tijd*, bij de VRAAG BEPAALD, *de antwoorden* met een *spreuk* geteekend, en de *stukken* van een *kennelijk teeken* voorzien, en beide vergezeld van een verzegeld biljet, inhoudende den naam en de woonplaats van den inzender, aan den *Algemeenen Secretaris*, J. A. VAN EEDEN, te *Haarlem*, *franco* gezonden worden.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen:

DE GODSDIENST

HET WEZEN VAN DEN MENSCH.

BRIEF *aan* D^r. J. J. VAN OOSTERZEE *van* ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN JR., (in leven) Theol. D^r. en Pred. te Utrecht. . . . . *f* 1,—

DE ZESDE DRUK

DER

LEERREDENEN VAN BORGER.

TWEE DEELEN, GOEDKOOPE UITGAVE.

***f* 3,60.**

Van den *vijfden druk*, in *groot-octavo*, versierd met het *Portret*, zijn, op aanvrage nog Exemplaren verkrijgbaar voor . . . . *f* 7,20.

HET GELOOF IN JEZUS CHRISTUS

ONS LICHT, ONZE KRACHT EN ONZE RUST

OOK

IN DEZE ZORGVOLLE TIJDEN.

DOOR

Prof. L. G. PAREAU.

90 Cents.

*** Door A. F. G. DE PINÉDA, Boekdrukker te Heusden, is op heden uitgegeven:

F L O R A

VAN

'S H E R T O G E N B O S C H;

of Naamlijst van de Planten, welke in de Stad 's Hertogenbosch en omstreken *in het wild* gevonden worden; met aanwijzing van derzelver groeiplaatsen, door F. J. J. VAN HOVEN, Officier van Gezondheid der 2de Kl. Roijaal 8°. . . . . *f* 1,25.

2. **Winterhalmpjes**, door EDUARD RINGER. Gr. 8°. . . . . *f* –,30.

3. **De tehuiskomst van den Matroos**, door H. BALL, Predikant te Elberfeld, Schrijver van *het Ziekenbezoek op het Kasteel, enz. enz.* Kl. 8°. *f* 0,15. Bij 25tallen. . . . . *f* 3,25.

4. **Grondbeginselen der Aardrijkskunde**, in Vragen en Antwoorden; ten dienste der Lagere Scholen, door H. G. BACKER, Onderwijzer te Zalt-Bommel. Kl. 8°. . . . . *f* 0,20.

*** Bij A. B. SAAKES, Boekhand. op 't Rokin, te Amsterdam, zijn nog eenige Exemplaren, à 60 Cents, in plaats van *f* 1 (om het meer algemeen verkrijgbaar te doen zijn), te bekomen van de *Godsdienstige Overdenkingen en Christelijke Waarschuwing* van wijlen WILLEM GEORGE FREDERIK, Prins van *Oranje* (Broeder van onzen overleden Koning WILLEM I), bij en na de ijsselijke rampgevolgen der Revolutie in *Frankrijk*, *Duitschland* en *Nederland*, 1793; uit deszelfs eigenhandige Brieven in 1797 en 1798, met zijn Portret. Opgedragen aan de *Hollandsche Natie*, met toepassing op hetgeen wij sedert ondervonden, zoo wel als ter waarschuwing ook omtrent hetgeen wij nu, in onze onrustige dagen van *Revolutie*, zoogenaamde *Vrijheid* en *Gelijkheid*, *Ongeloof*, *valsche Wijsbegeerte*, enz., weder beleven; zoo dat de krachtige taal van dezen beminden Prins thans nog wel ter harte mag genomen worden, om zich niet door den *tegenwoordigen tijdgeest* te laten misleiden! — Voorts nog: *Eene Stem uit den voortijd* (1791), door Profr. HOFFMANN; op onze tegenw. omstandigheden toegepast. Door J. J. SCHRÖTER; à 40 Cts.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.